

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

8. funkční období

Těsnopisecká zpráva

Senátu Parlamentu České republiky

3. schůze

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT**

8. funkční období

Těsnopisecká zpráva
3. schůze

Pořad 3. schůze

1. **Senátní tisk č. 9** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 201/1997 Sb., o platu a některých dalších náležitostech státních zástupců a o změně a doplnění zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů

8. funkční období
Obsah 3. schůze Senátu
Parlamentu České republiky

1. den schůze – 16. prosince 2010	1
<u>Jednání zahájil a řídil předseda Senátu Milan Štěch.....</u>	<u>1</u>
1. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 201/1997 Sb., o platu a některých dalších náležitostech státních zástupců a o změně a doplnění zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 9)	2
Ministr práce a sociálních věcí ČR Jaromír Drábek.....	2
Senátor Jan Hajda	3
Senátor Jaroslav Kubera	4
Senátor Karel Korytář	5
Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková.....	6
Senátor Jiří Čunek	7
Senátor Jiří Oberfalzer	9
Senátor Petr Pakosta	10
<u>Další část schůze řídil 1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka.....</u>	<u>11</u>
Předseda Senátu Milan Štěch	11
Senátor Luděk Sefzig	13
<u>Další část schůze řídil předseda Senátu Milan Štěch.....</u>	<u>14</u>
Senátorka Marta Bayerová	14
Senátor Jan Horník.....	15
Senátorka Soňa Paukrťová	16
Senátor Jiří Čunek	17
Senátor Miroslav Nenutil	17
Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach.....	17
Místopředseda Senátu Petr Pithart.....	20
Senátor Jiří Pospíšil	21
Senátor Jaroslav Kubera	22
Senátor Vladimír Dryml	23
Senátor Jaromír Jermář.....	25
Senátor Tomáš Töpfer	25
Ministr práce a sociálních věcí ČR Jaromír Drábek.....	27
Senátor Jan Hajda	29

Těsnopisecká zpráva
z 3. schůze Senátu
Parlamentu České republiky

1. den schůze – 16. prosince 2010

(Jednání zahájeno v 9.30 hodin.)

Jednání zahájil a řídil předseda Senátu Milan Štěch.

Předseda Senátu Milan Štěch: Vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, milí hosté, vítám vás na 3. schůzi Senátu. Tato schůze byla svolána na návrh Organizačního výboru podle § 49 odst. 1 zákona o jednacím řádu Senátu. Pokud budu zmiňovat jednotlivé paragrafy, jedná se o ustanovení zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů. Pozvánka na dnešní schůzi vám byla zaslána mailem s zprávou SMS v pátek 10. prosince 2010.

Z dnešní schůze se omluvili tito senátoři a senátorky: Miloš Janeček, Dagmar Zvěřinová, Stanislav Juránek, Zdeněk Schwarz, Eva Richtrová, Pavel Trpák, Jiří Dienstbier, Jaroslav Doubrava, Jiřina Rippelová, Dagmar Terelmešová, Miloš Malý, Petr Pithart a Tomáš Jirsa.

Prosím vás, abyste se zaregistrovali svými identifikačními kartami, pokud jste tak již neučinili. Pro vaši informaci ještě připomenu, že náhradní karty jsou k dispozici u prezence v předsálí Jednacího sálu.

A nyní podle § 56 odst. 4 určíme dva ověřovatele této schůze. Navrhuji, aby ověřovateli 3. schůze Senátu byli senátoři Adolf Jílek a Tomáš Kladívko. Má někdo z vás připomínky k tomuto mému návrhu? Žádné připomínky nevidím, takže přistoupíme k hlasování.

Budeme hlasovat o návrhu, aby ověřovateli 3. schůze Senátu byli senátoři Adolf Jílek a Tomáš Kladívko.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s tímto návrhem, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE.

Děkuji. Konstatuji, že při **hlasování č. 1** bylo registrováno 50 senátorek a senátorů, kvórum pro přijetí 26, pro návrh 48, proti nikdo. Návrh byl schválen. Ověřovateli 3. schůze Senátu byli určeni senátoři Adolf Jílek a Tomáš Kladívko.

Nyní přistoupíme ke schválení pořadu 3. schůze Senátu. Má někdo z vás nějaký další návrh či požadavek na změnu, případně doplnění pořadu schůze? Není tomu tak, děkuji vám. Můžeme tedy přistoupit k hlasování o návrhu pořadu dnešní 3. schůze Senátu.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro pořad dnešní schůze, zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti návrhu, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Konstatuji, že v okamžiku **hlasování č. 2** se registrovalo 56, kvórum pro přijetí 29, pro návrh se vyslovilo 50, proti nikdo. Návrh byl schválen. Budeme se tedy řídit schváleným pořadem schůze.

Na pořadu dnešní schůze máme tedy pouze jeden bod, který nyní zahájíme. Budeme projednávat

1.

**Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb.,
o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů
státní moci a některých státních orgánů a soudců
a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů,
a zákon č. 201/1997 Sb., o platu a některých dalších náležitostech
státních zástupců a o změně a doplnění zákona č. 143/1992 Sb., o platu
a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších
organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů,
ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 9)**

Tento návrh zákona jste obdrželi jako senátní tisk č. 9. Návrh uvede ministr práce a sociálních věcí Jaromír Drábek, kterého mezi námi vítám a zároveň jej žádám, aby nás s návrhem seznámil. Prosím, pane ministře.

Ministr práce a sociálních věcí ČR Jaromír Drábek: Dobré dopoledne. Vážený pane předsedo, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, dovoluji, abych vás seznámil s obsahem návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb., zákon č. 201/1997 Sb., a zákon č. 143/1992 Sb.

V souvislosti s nezbytnými úspornými opatřeními ve veřejných rozpočtech bylo třeba nalézt takové řešení, které by umožnilo přiměřeně snížit platy představitelů všech tří státních mocí, které jsou hrazeny ze státního rozpočtu, avšak tak, aby to neodporovalo principu proporcionality úpravy platů u soudců, kteří požívají zvýšené ústavní ochrany.

Proto se navrhuje u představitelů moci zákonodárné a výkonné a u představitelů některých státních orgánů snížit platovou základnu o pět procent oproti faktické platové základně pro rok 2010, která – připomínám – již byla snížena o čtyři procenta oproti platové základně na léta 2007 až 2009, a to na celé volební období, to znamená do konce roku 2014. Tato platová základna by tedy měla činit 51.731 Kč. U státních zástupců se navrhuje stejné snížení platové základny, takže platová základna by měla činit 46.557 Kč, ale pouze na rok 2011.

Současná vláda uložila ministru práce a sociálních věcí a ministru spravedlnosti, aby posoudili úpravu výše platů státních zástupců a v průběhu prvního čtvrtletí příštího roku navrhli jejich úpravu, a to i v návaznosti na posouzení žalob státních zástupců Ústavním soudem, jehož výsledek se v nejbližší době očekává.

U soudců, u nichž je třeba podle názoru Ústavního soudu přihlídnout k jejich zvýšené ústavní ochraně, se navrhuje z hlediska proporcionality mnohem mírnější úsporné opatření, které bude spočívat ve snížení platové základny o pět procent oproti platové základně pro roky 2007 až 2009, ale pouze pro rok 2011. Platová základna bude tedy činit 54.005 Kč.

V letech 2012 – 2014 se vrátí výše platové základny pro soudce na úroveň dosaženou v letech 2007 – 2009, tedy konkrétním číslem vyjádřeno – 56 849 Kč. Předložený návrh zákona tuto změnu zapracovává do příslušného zákona s tím, že navíc je doplněna pojistka proti případnému nepřiměřenému a do budoucna již neodstranitelnému přírůstku platu soudců v případě, že by Ústavní soud dospěl k závěru, že ani tato mírnější úsporná opatření nejsou pro soudce ústavně

konformní. A v takovém případě, kdy by Ústavou pro rok 2011 Ústavní soud pro soudce zrušil, tak jak se v některých úpravách stalo v minulosti. Tato pojistka spočívá v tom, že se současně navrhuje změnit i obecnou úpravu platové základny představitelů státní moci, některých státních orgánů a soudců tak, aby v případě nutnosti jejího použití již v roce 2011 činila platová základna dvou a půlnásobek průměrné nominální měsíční mzdy fyzických osob v nepodnikatelské sféře u soudců a u státních zástupců dva a čtvrtnásobek uvedené veličiny.

Při projednávání v Poslanecké sněmovně Parlamentu byla do vládního návrhu zákona doplněna další úprava, kterou se ruší naturální plnění spočívající v nároku na bezplatnou dopravu veřejnou hromadnou dopravou pro poslance, senátory, soudce Ústavního soudu a poslance Evropského parlamentu. Dále se ruší možnost náhrady výdajů za leteckou dopravu při tuzemských cestách na zasedání komor Parlamentu.

Vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, chtěl bych vás požádat o podporu návrhu zákona a jeho schválení, protože přijetí této úpravy je úzce svázáno se schváleným státním rozpočtem na rok 2011, s úspornými opatřeními, která bylo nutné učinit v mnoha dalších oblastech, a zároveň je důležitým signálem, že představitelé státní moci podléhají stejným principům jako všichni státní zaměstnanci.

Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane ministře, prosím, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů. Návrh projednal ústavně-právní výbor. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 9/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Jaroslav Kubera. Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Usnesení vám bylo rozdáno jako senátní tisk 9/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Jan Hajda, kterého prosím, aby nás nyní seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Jan Hajda: Vážený pane předsedo, vážený pane ministře, vážené kolegyně, vážení kolegové. Výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu uvedený návrh zákona projednal na včerejším zasedání. To, co říkal pan ministr, nechci opakovat. Myslím si, že všichni jsme s ním seznámeni, a proto mi dovoluje pouze závěr našeho výboru.

Po úvodním slově zástupce předkladatele dr. Petra Šimerky, náměstka ministra práce a sociálních věcí ČR, po zpravodajské zprávě senátora Jana Hajdy a po rozpravě, ve které bylo poukázáno především na chybějící systemizaci, legislativní nedostatky celkem a legislativní nedostatky především, pokud se týká u státních zástupců, výbor

1. Doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit návrh zákona, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.

2. Určil zpravodajem pro jednání na schůzi Senátu mě.

3. Pověřuje předsedu výboru – mě – předložit toto usnesení předsedovi Senátu.

Takže závěr – náš výbor doporučuje dnešnímu zasedání Senátu schválit předloženou novelu zákona.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji vám, pane senátore, a prosím, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů a plnil úkoly garančního zpravodaje. Ptám se, zda si přeje vystoupit zpravodaj ústavně-právního výboru pan Kubera. Ano, je tomu tak, prosím, pane senátore.

Senátor Jaroslav Kubera: Vážený pane předsedo, vážený pane ministře, kolegyně a kolegové. Ústavně-právní výbor na své 3. schůzi 15. prosince po úvodním slově dr. Petra Šimerky, náměstkyně ministra práce a sociálních věcí, který vystoupil jako zástupce navrhovatele ke zpravodajské zprávě, senátora Jaroslava Kubery a po rozpravě doporučuje Senátu Parlamentu ČR vrátit projednávaný návrh Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy, které jsou uvedeny v příloze. Určuje zpravodajem výboru pro projednání této věci na schůzi Senátu senátora Jaroslava Kubera a pověřuje předsedu výboru senátora Miroslava Antla, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR.

Předmětem toho pozměňovacího návrhu není, jak by se mohlo zdát, nějaké zvýhodnění pro ústavní činitele, ale pouze jednoduše legislativně technicky, a jednoduše vylepšuje ten vlastně poslanecký návrh, protože to, co jsme dostali z Poslanecké sněmovny, už není vládní návrh, on byl docela výrazně a zásadně v Poslanecké sněmovně pozměněn. Například v tom návrhu vládním je to až do roku 2014, přesto, že v rozpočtovém výhledu vlády nic takového není, v platové oblasti je v letech 2012–2013 uvažováno s nulovým nárůstem platu zaměstnanců a se zmrazením platů ústavních činitelů na úroveň roku 2011. Takže ani ve vládním prohlášení žádný rok 2014 není. Proto také ústavně-právní výbor Poslanecké sněmovně navrhoval, aby v tom zákoně byl pouze rok 2011, aby byl prostor právě k tomu, abychom se navrátili k systému, protože teď jsme v situaci, která je kritizována, kde hlasujeme fyzicky o svých platech, kdy je tam uvedena částka a my o té částce hlasujeme.

Mohli bychom také tu částku zdvojnásobit a odhlasovat si ji. Samozřejmě, že cítíme s ohledem na vývoj státního rozpočtu naši povinnost se také na těch úsporách podílet, ale nemůžeme zase být za takové ty otloukáčky, do kterých se každý opře, protože, vzpomeňte si, když jsme si snížili o 4 % platy, tak nám bylo slibováno, že to bude celorepublikové. A co se stalo? Vláda uhnula a zůstali jsme jenom my, kdo si je snížil. Byli to také jenom ústavní činitelé, soudci a státní zástupci, kteří dlouhá léta mají zmrazené platy, zcela nesmyslně, nebudu už tady komentovat, jak to vzniklo a kdy to vzniklo, všichni to dobře víte, vzniklo to s povodněmi, kde to žádnou souvislost s platy ústavních činitelů nemělo. Takže moje otázka na pana ministra je, jestli někdo umí spočítat, kolik soudci a ústavní činitelé věnovali státnímu rozpočtu za dobu, kdy jsou platy zmrazeny. Když se teď říká, že by byly skokově rozmrazeny.

Průměrná mzda od roku 2007, kdy byla 18.777 Kč, vzrostla na 23.099 Kč. Je proto logické, že kdyby se dodržel ten koeficient tehdy stanovený 3, tak to vyvolá dojem, že je to jakoby skokové. Skokové zvýšení. Je to podobné, jako když nějaké město, které provozuje městskou dopravu, populisticky nechává jízdné za symbolickou cenu několik let. Pak už zjistí, že už to nemůže utáhnout, a zvýší ho dvakrát nebo třikrát. Kdyby postupně, tak jak se ta situace vyvíjí, ho zvyšovalo, tak by se do takové situace nedostalo.

Nicméně to nebylo záměrem ústavně-právního výboru. Nebylo jeho záměrem žádné rozmrazení, ať už skokové nebo neskokové, jen jsme považovali za nutné, aby tam nebyla konkrétní čísla, ale aby to zůstávalo tak, jak ten systém byl nastaven, byť zcela zase nesmyslně koeficient 3 byl změněn na koeficient 2,5, ačkoli nikdo to řádně nezdůvodnil, jaký byl k tomu důvod.

Takže ten paragraf 3a) zní, že od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2011 se platová základna, vypočtená podle § 3, odst. 3, zdůrazňuji, to je ta už vypočtená podle nového koeficientu 2,5, čili snížená, vynásobí koeficientem 0,95, což je těch 5 %, ke kterým jsme se zavázali. Takže nic si tady skokově nezvyšujeme. Jenom pro budoucí interpretaci, aby někdo zase, kdo chce vyvolávat pogromy na ústavní činitele, si to špatně nevysvětloval.

Totéž se stalo u soudců, protože ústavní stížnost hrozí velmi vážně. Vyslechli jsme i předsedu Nejvyššího správního soudu a argumenty jsou tak silné, že je vysoce pravděpodobné, a z toho vládního návrhu je vidět jakoby to sychrování "kdyby něco, tak to tam máme posychrované", ale já myslím, že my se takto chovat nemůžeme "kdyby něco", ale tomu "kdyby něco" musíme předejít. Totéž platí o státních zástupcích. A pak je tam část třetí, kdy se předkladatel ani nenamáhal s tím – aby to nebyla vláda, byla to Poslanecká sněmovna – aby, když tam dává nějakou změnu, tak ji také dotáhl dokonce, a změnil jednacím řád, ve kterém je něco úplně jiného. Čili ten návrh to opravuje a dává to do pořádku. To je všechno. Není tam žádný útok, dokonce se domníváme, že tento návrh je velmi přijatelný i pro Poslaneckou sněmovnu, i pro vládu, protože k ničemu dramatickému nedochází. Rok 2011 by měl být věnován tomu, abychom v budoucnosti neřešili takové jednotlivosti, jako že populisticky zdaníme náhrady, což každého právníka musí přivádět opravdu k infarktu, protože zdanění náhrad je protimluv. Je to nesmysl! Buď se náhrady započítají řádně do platu, budou součástí platu. Což ovšem přináší další komplikace, protože pak ten plat je jakoby vyšší, byť to není to, co si ten člověk odnáší domů. Ale už slyším nářky "oni mají v platu telefon a telefonují málo, tak si ušetřili a koupili si z toho televizi". Prostě ty pogromy, které jsou tady vyvolávány proti ústavním činitelům, nejsou způsobeny platy, ale jsou způsobeny tím, jak se někteří ústavní činitelé chovají a tím vyvolávají negaci. Ale na tu přece nemůžou doplácet ostatní! Odměna ústavních činitelů není o tom, jak kdo pracuje. To by bylo velmi jednoduché, ale dá se to velmi těžké vyhodnotit.

Takže to je na vysvětlenou, abychom předešli pochybným interpretacím, že se tady snažíme rozmrazit si platy v lednu. Každý dobře ví, že i kdyby se tak stalo, tak to bude pouze jeden měsíc a pak nabude účinnost ten druhý zákon. Takže to rozhodně žádným cílem není. Poslanecká sněmovna má možnost pohodlně přijmout tento náš pozměňovací návrh, který není nic proti ničemu, a učinit to, co učinit má. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane zpravodaji. Ptám se, zda někdo navrhuje podle § 107 jednacího řádu, aby Senát vyjádřil vůli návrhem zákona se nezabývat. Takový návrh není podán. Otevírám obecnou rozpravu. Kdo se hlásí? Jako první se hlásí pan senátor Karel Korytář.

Senátor Karel Korytář: Vážený pane předsedo, pane ministře, paní senátorky, páni senátoři, bez změny pravidel hry, pravidel pro stanovení platů a náhrad u vybraných funkcí ve státním sektoru vstupujeme do prostoru, který v uplynulých šesti letech znamenal pouze restrikcí, ať již to bylo tříleté zmrazení platů či loňské čtyřprocentní povodňové snížení, které dál zůstává, až po dnešní návrh na další pětiprocentní snížení vyvolané ekonomickou krizí.

Proces, který nerespektuje pravidla hry, vytváří nejen pro parlamentní demokracii nebezpečný precedens pro každou další vládu či ministra financí, nebo jiného ministra, aby populisticky, za potlesku médií naladěné veřejnosti, do tohoto prostoru znovu a bez omezení opět sáhli. A přitom částka takto získaná nijak výrazně neřeší rozpočtový deficit. Spíše otevírá prostor pro korupci. A stačí tak málo – zpracujme nová pravidla respektující dnešní situaci a evropské zvyklosti a jděme dál, solidárně s ekonomickou realitou. Zatím pro dnešní politické hlasování nám zůstává pouze prvek solidarity, který tímto svým vystoupením nechci nikterak popřít a budu-li hlasovat pro, tak jedině kvůli němu. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji. Než vyzvu dalšího diskutujícího, chci do záznamu uvést, že pan místopředseda Petr Pithart, který byl omluven, je na jednání přítomen, takže není potřeba omluva. Nyní bude vystupovat paní místopředsedkyně Alena Gajdůšková. Připraví se pan senátor Jiří Čunek.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedo, pane ministře, paní senátorky, páni senátoři, chci se vyjádřit ke třem věcem.

Za prvé k souvislostem předloženého návrhu, za druhé k pozici státních zástupců a za třetí chci dát návrh na použití ušetřeného.

Před závorkou vytykám – budu hlasovat pro tento návrh, tedy pro snížení platů. Protože cítím se zaměstnanci, kterým vláda nespravedlivě a nesmyslně snižuje jejich životní úroveň. A lituji živnostníky, jejichž existenci ohrožuje snížená koupěschopnost obyvatel.

K souvislostem předloženého návrhu. Profesionalizace parlamentu byl požadavek levice na konci 18. století. Není náhodou, že členové parlamentu začali získávat mzdu za tuto činnost od roku 1917. Byl to také požadavek demokratických sil v roce 1989 a 1990. V obou případech šlo o to, kdo, koho, jak a zač bude zastupovat. Snaha o minimalizaci, nebo dokonce o zrušení profesionalizace členů parlamentu je tedy zřejmou snahou o omezení demokracie a vytvoření nutnosti finanční závislosti členů parlamentu a dalších na oligarchických strukturách.

A nyní k výši platů a platů státních zástupců. Vazba na výši mzdy ve veřejné správě je důležitá a spravedlivá. O tom mluvil také pan zpravodaj Kubera. Je totiž nenormální a také nemorální, abychom si rozhodovali o svých platech sami. Spravedlivá výše mzdy je dána mírou odpovědnosti, kterou člověk nese. To říkám jako personalistka. V této pozici jsem pracovala v jedné soukromé stavební firmě. V té firmě byl stejně důležitý zedník jako obchodní ředitel. Ani bez jednoho, ani bez dalších pozic se ta firma neobešla. Ale výše mzdy v soukromém sektoru je skutečně stanovena, pokud firma rozumně funguje, podle míry odpovědnosti, kterou ten který nese.

Z tohoto úhlu pohledu se musím také podívat na státní zástupce. Tady je třeba vědět, že bez činnosti státních zástupců, bez podané obžaloby nemůže trestní soud rozhodovat žádné věci. Za druhé – v mnoha zemích Evropské unie je dokonce povinná rotace mezi funkcí soudce a státního zástupce a je ústavní a zákonné postavení soudců a státních zástupců stejné, včetně kvalifikačních požadavků a platů. Za třetí – státní zástupce nesmí mít ze zákona jiný příjem, kromě příjmů za pedagogickou činnost. Srozumitelně řečeno – nesmí podnikat, nesmí vykonávat jinou činnost, jinou funkci, právě proto, aby byla zaručena jeho nezávislost.

Doufám proto, že rozevření nůžek mezi ohodnocením soudců a státních zástupců, tak jak se to děje tímto návrhem, aby přiblížení jejich zařazení k pozici subalterního úředníka je jen neznalost. Že to není záměr – omezit jakýkoliv systém, který by dokázal být nezávislý a tedy efektivní při boji s organizovaným zločinem a korupcí. Jak tomu třeba bylo při Langrově reformě a prvním kroku, který udělala ještě Topolánková vláda bez mandátu, když zrušila finanční policii.

Pokud tedy tento návrh týkající se platů státních zástupců je pouhá nedomyšlenost, věřím, že vládní koalice přijme náš návrh k nápravě v co nejkratším čase. Ten nebudeme podávat nyní, ale poté, co rozhodne Ústavní soud v této věci.

Závěrem chci říci, že budu hlasovat pro tento návrh na snížení platů představitelů státní moci a dalších.

I když oněch 12,5 mil. Kč za ústavní činitele, přibližně 40 mil. Kč za státní zástupce a přibližně 112 mil. Kč za soudce jsou proti těm 90 miliardám, o které přišel

státní rozpočet v důsledku Topolánkova batohu, a dalším 90 miliardám, které podle Transparency International unikají v důsledku korupce, částkou, která našim občanům nepomůže a tuto zemi nezachrání. Beru to ale jako dobrovolné přihlášení se k těm, kterým vláda upírá jejich spravedlivou mzdu a posílá je na hranici chudoby. Něco jako dobrovolnou hladovku k podpoře spravedlivých požadavků zaměstnanců.

Ale, kolegyně a kolegové, odmítám tímto způsobem přispívat na pánů Drobilovy a Kalouskovy penězovody do stranických pokladen. Žádám proto ministra financí a vládu o to, aby o částku ušetřenou díky snížení platů představitelů státní moci a dalších, tak jak je návrh zákona, to je přibližně podle důvodové zprávy tohoto návrhu 156 mil. Kč, byl navýšen rozpočet Akademie věd České republiky, který byl téměř o stejnou částku proti roku 2009 ponížěn a omezen tak prorůstový potenciál a schopnost české vědy využít šance k čerpání dalších financí z evropských fondů.

Doufám, že ministr financí a vláda tento požadavek vyslyší. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji. Nyní vystoupí pan senátor Jiří Čunek a připraví se pan senátor Jiří Oberfalzer.

Senátor Jiří Čunek: Vážený pane předsedo, milé kolegyně a kolegové. Všichni jsme tady nad 40 let, takže všichni už máme v životě nějakou zkušenost. A vzhledem k tomu, že jsem přesvědčen, že všichni jsme také dosáhli alespoň nějakého všeobecného vzdělání, tak známe v naší staré křesťanské Evropě ten biblický příběh o chudé vdově a boháčovi. Ta chudá vdova dává ze svého nedostatku, boháč dává ze svého nadbytku.

Podívejte se na to očima toho obyčejného občana, který tam u nás na Valašsku – a takových je tam hodně – bere 13 tisíc, 12 tisíc, 10 tisíc, 15 tisíc korun čisté mzdy. A to nemluvím o nezaměstnaných. Tak pak tito lidé, kterým vezmete sto korun na nějakou povodňovou či jakoukoliv solidaritu, tak to je pro ně opravdu hodně, protože u nich už je to na krev. Jejich očima snížení platu o 10 procent, jedno procento, 20 procent ústavních činitelů je vůbec nic, protože je skutečně rozdíl, jestli ta rodina má příjem takový, že zaplatí-li nájem a děti ve škole, pak jim nezbyvá opravdu nic, na žádnou dovolenou. A přiznejme si, že je pravda, že žádný z nás 281 zákonodárců plus členové vlády, kteří jimi třeba nejsou, není ten, kdo v tom nedostatku je. To znamená, jestli si vezmeme dva tisíce nebo deset tisíc, tak to žádného z nás na lopatky nepoloží. Je to jenom proti těm principům, o kterých tady mluvila paní místopředsedkyně Gajdůšková, to znamená také o té odpovědnosti a o principu nějakého poměru mzdy k vykonávané práci.

Tím chci tedy říci, že stejně nedosáhneme toho, ač bychom se o to snažili, že by si občané mysleli, že budeme stejně chudí jako ti nejchudší, to stejně nebudeme. To, co tímto krokem děláme, je jenom vyjádření solidarity. A já si myslím, že to je důležité, solidaritu je potřeba vyjádřit.

Nicméně na ústavně-právním výboru při projednávání tohoto bodu, když jsem nejenom já, ale i ostatní členové ústavně-právního výboru poslouchali předsedu Nejvyššího správního soudu Baxu, tak jsme jasně viděli, že tento vládní návrh, který přijde na pořad tohoto našeho jednání, bude opět soudci napaden a téměř s jistotou bude Ústavním soudem opět smeten. To znamená, že vyrábíme už dopředu pouze zákony, které jsou politické, jsou nějakým politickým signálem, ale stejně jejich účinnost je špatná v tom – já jsem pevně přesvědčen – že vrátí-li to Ústavní soud, vrátí-li tento zákon, tak bude soudcům doplaceno. Jde samozřejmě o to, jak tato žaloba bude podána, zda nebude doplaceno i těm ostatním apod.

Já jsem jeden z těch politiků, kteří, jak se již ukázalo, a doufám, že nakonec to dojde i do soudního procesu, že někteří policisté a státní zástupci budou postiženi, a

pevně věřím, že i zavření za to, že vyrobili nejenom mně, ale i jiným ohromné potíže tím, že zinscenovali celý proces a kauzu Jiřího Čunka, tak jsem jeden z těch, který by mohl být rád, že státní zástupci a možná i policisté budou mít méně. Ale v tomto případě státní zástupci. Přesto všechno si myslím, že pořád je drtivá většina dobrých policistů a dobrých státních zástupců a dobrých soudců. A proto jsem přesvědčen, že tento vládní návrh, který rozevívá nůžky mezi soudci a státními zástupci, právě v tomto ohledu není dobrý, nepřispívá ke zlepšení kvality. A možná bychom o tom jednou také měli mluvit, ačkoliv to není záležitost dnešního dne.

A ještě k občanům. Po včerejší avizované rezignaci ministra Drobila a té celé záležitosti kolem půl miliardy, ať už je to pravda či není, tak si nemysleme, že snad dojmeme nějakého občana či nějakého voliče tímto snížením platů, protože oni si stejně myslí, že kdybychom neměli žádný plat, tak stejně si přijdeme na své peníze, protože všichni krademe. To, že jsem přesvědčen o tom, že drtivá většina z nás nekrade, je jiná věc, ale občany o tom asi nepřesvědčíme.

Musíme dělat svou práci tak, aby odpovídala tomu, co jsem včera slyšel od představitelů, kteří sedí za mnou – od pana předsedy Štěcha a od pana místopředsedy Sobotky. Teď se dívám, že pana místopředsedu Sobotku nevidím, takže se omlouvám, zkrátka, sedí někde jinde nebo stojí, já doufám, že si není ničím zdravím a samozřejmě nekouří.

Oni řekli závažnou věc. Oni řekli, že si přejí, aby Senát byl místem, kde nebudou rozhodovat stranické sekretariáty a kde tedy bude rozhodovat, jinými slovy, zdravý rozum. A bylo toho hodně zajímavého pro mne, co při tom slavnostním zasedání bylo řečeno. A já jsem přesvědčen – a nechci vás dlouho unavovat – že když se Senát bude takto chovat, jak tito dva naši představitelé řekli, pak nám možná ani občané ty peníze, ať už snížené nebo nesnížené, závidět nebudou. To znamená, že tady nebudou vládnout ti, kteří za pomoci některých zákonodárců, možná i některých ministrů, vládnou ekonomice tohoto státu. A když tady pan předseda klubu sociální demokracie Vícha řekl, že já bojuji s ČEZem a že tento boj zřejmě zase nevyhraji, tak ono to není pravda. Já se žádným Martinem Romanem vůbec nebojuji, s žádným ČEZem vůbec nebojuji. Já naopak, protože mám větší poznání, jak se zachází s lidmi, kteří chtějí prosazovat právo a ne lobbistické skupiny, jak tito lidé mohou být vystaveni ústrkům, tak já naopak vím, že je potřeba bojovat se sebou samým, že je třeba bojovat s tím, aby zákony této republiky, které od nás vycházejí, byly správné a nenahrávaly žádné lobbistické skupině. Aby ta přiměřenost, po které voláme v platech, byla všude.

A opravdu jenom jednu větu. Jestliže výroba klesá, přichází tady do České republiky opět, nebo už přišla ekonomická krize, tak všichni přece víme a nemusíme být ani příliš velcí ekonomové, že snížením ceny elektrické energie by došlo k větší konkurenceschopnosti podniků a k menšímu zatížení domácností. A jestliže tady máme státem ze 70 % ovládanou společnost, která má největší zisky v celém Evropě ze všech takovýchto společností, tak něco není v pořádku. A to něco není v pořádku proto, že to někdo chce. Já jsem přesvědčen, že to není nikdo z nás, ale musíme mít odvalu proti těmto lidem bojovat. A když ti lidé venku ucítí, že my za ně takto bojujeme, že se nebojíme, že nepodléháme lobbistickým skupinám, že nejsme ti, co tu si vezmou půl miliardy nebo jakékoliv jiné peníze, pak si myslím, že budeme pokračovat v tom trendu, který – nevím, čím to je – už začal, to znamená, že Senát předstihl v důvěře občanů Poslaneckou sněmovnu. A pak si myslím, že to bude správné.

Jsem tedy přesvědčen, že návrh pana kolegy Kubery je věcně správnější, dochází při jeho realizaci k tomu, že náš plat bude snížen pro příští rok. A dochází

také k tomu, že řekněme nedojde, doufám, že nedojde, k podání žaloby na Ústavní soud ze strany soudců. A pak vzniká prostor celého roku na to, aby stát, tedy pardon, ne stát, ale vláda a státní úředníci připravili jednou konečně zákon, který můžeme schválit i my, kdy si skutečně nebudeme odhlasovávat konkrétní peníze, a ty naše peníze budou závislé na vývoji ekonomiky. To znamená proti minulým létům, jestli ekonomika a průměrná mzda šla dolů, tak i naše platy půjdou dolů a nemusíme o tom pořád jednat. A tady vzhledem k tomu, že mě zrovna nenapadá žádné slušné slovo, tak se omezím jenom na to, že se naoko sebetrýzní před veřejností tím, že si snížíme tu o pět set korun, tu o pět tisíc, ale je to pořád jedno. Zavedme, prosím, podporou novely, kterou navrhuje pan senátor Kubera, kterou doporučil náš ústavně-právní výbor, jiný systém, než jednání o konkrétní výši platů, to znamená jiný systém, který povede k větší průhlednosti a asi i spravedlnosti. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane senátore. Nyní vystoupí pan senátor Jiří Oberfalzer, připraví se pan senátor Petr Pakosta.

Senátor Jiří Oberfalzer: Pane předsedo, kolegyně a kolegové. Pan kolega Čunek se dotkl toho, co jsem částečně chtěl říci. Není třeba přijímat nový zákon, který, já tomu říkám zobektivizuje platy ústavních činitelů. Tento zákon tady je, my ho neustále nějakým způsobem destruuje. To nejhorší, co je na tom návrhu, který je předložen, je právě fakt, že tam je navržena konkrétní částka. Čili my se dostáváme zpátky na nějaký začátek našeho demokratického, nově demokratického vývoje, že si budeme určovat konkrétní částku platu. To je přesně to, co lidi irituje.

Způsob, jak odvodit tento plat od stavu ekonomiky, je právě koeficient, kterým se násobí průměrná mzda. A to je jediný způsob, jak objektivizovat. Můžeme hledat i jiné. Jsou země, kde se odvozují platy státních činitelů od platu prezidenta, nějakým procentem tohoto platu a vytváří se přirozená hierarchie.

To, co my tady děláme, že vlastně bortíme to, co přirozeně v každé slušné demokratické zemi funguje, tj. že je nějaká hierarchie ústavních činitelů a ta je také vyjádřena jejich platem přesně v tom smyslu, jak říká paní místopředsedkyně Gajdůšková, že plat také vyjadřuje nějakou míru odpovědnosti. A já bych dokonce dodal, i nějakou míru výběru, kterou zákonodárci musí projít, a i když se na ně soustavně nadává, tak tady prostě nesedí nikdo, kdo nebyl zvolen, čili my všichni jsme byli nějakým způsobem pověřeni občany, abychom tuto funkci zastávali a aby to pověření odpovídalo nějaké míře důvěry.

Myslím tedy, že bychom měli přestat s tímto sebemrskáním a neustále nějakým podbízením řekněme nejnižším vrstvám společnosti, které skutečně nebudou nikdy spokojeny s tím, že někdo bere víc než ony. Čili buď si řekněme, chceme společnost absolutní rovnosti, pak se tedy vraťme těch dvacet let zpátky, a nebo chceme normální společnost, tak se řiďme příklady, které jsou všude od nás na západ, a nevymýšlejme nic jiného.

To, že systém, který byl nastaven, kde se náš plat odvíjel od nějakého průměrného platu ve společnosti, byl destrouván postupně různým zmrazováním, snižováním atd., vytváří ten efekt, že mezi takto definovaným a na základě dosud platného zákona je jenom dočasně vždy nějakým způsobem suspendován. Dneska už by tento plat odpovídal výšce nějakých 75 tisíc korun, nebo jak to je spočteno. Z toho vyplývá, že nikdy už ty platy nebudou rozmrazené, protože každým takovýmto krokem, každou takovouto suspensí logicky nastane fakt, že ten rozdíl bude ještě větší.

Jestli je to dneska 20 tisíc, tak to bude za rok, za dva 30 tisíc, možná víc tisíc, čili to už nikdy nebude společensky přijatelné, protože už nikdy společnost nepozře takovýto nárůst platů. To bychom si měli uvědomit.

Já chci říci jedinou věc, že vyčítám návrhu, který byl přijat Poslaneckou sněmovnou, že obsahuje konkrétní částky. Souhlasím s tím, co tady říkal pan senátor Kubera, že jde za hranici nezbytného, protože nikdo z nás neví, jak dlouho bude trvat krize. A podporuji návrh ústavně-právního výboru právě z toho důvodu, že vrací do toho systému objektivní logiku. Naše platy musí být odvozovány od nějaké objektivní veličiny, ne od našeho rozhodnutí, ať už si je budeme zvyšovat nebo snižovat. Je to nemorální.

Podpořím návrh ústavně-právního výboru.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji. A nyní vystoupí pan senátor Petr Pakosta a připraví se pan senátor Luděk Sefzig.

Senátor Petr Pakosta: Děkuji za slovo. Vážený pane předsedo, vážený pane ministře, vážené kolegyně, vážení kolegové. Na začátku tohoto svého vystoupení si dovoluji vyslovit tezi, že senátor, poslanec nebo soudce by svou práci měl vykonávat důstojně a za důstojný plat. Místo toho se tady opakovaně handrkujeme o výši svých platů, jindy zase o zdaňování svých náhrad. Soudci si opakovaně s odkazem na svou nezávislost u Ústavního soudu zařizují zrušení našich novel, které jim platy snižují.

Když jsme zde odhlasovali v rámci novelizace zákona o daních z příjmu zdanění paušalizovaných náhrad představitelů státní moci, hovořil jsem jako zpravodaj tohoto zákona o politickém masochismu.

Ano, co jiného je zdanění toho, co při výkonu své funkce vydáme a posléze nám je nahrazováno. Připomínám, že jsem tehdy řekl, že v rámci zdravého rozumu jsou pro mě přijatelné dvě varianty. Buď nová aktuální kalkulace onoho paušálního výdaje a poté náhrady, nebo konstatování, že ona náhrada je zbytečná, a pak její zrušení. Pokud toto odmítneme, pak dobře, přijmeme to jako princip, a pak nechť jsou zdaňovány daní z příjmů a poté zatěžovány srážkou sociálního a zdravotního pojištění všechny paušalizované náhrady. Tedy i u zaměstnanců. A že jich není málo. Paušalizované jsou náhrady podnikatelů i zaměstnanců při použití vlastního vozidla. Paušalizované je stravné jak při tuzemských, tak při zahraničních pracovních cestách. Ano, toto vše jsou paušalizované náhrady.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, jak nahlížíte v této souvislosti na výrok jednoho nejmenovaného představitele státní moci, který prohlásil, cituji: Už aby se ty náhrady začaly konečně zdaňovat. Za sebe říkám, že tento výrok považuji za výrok z říše pitomostí největších. A teď v této debatě pokračujeme. Chápu, že pro některé – zejména některé poslance – je debata o snižování platů ústavních činitelů stěžejní téma. Preference jejich strany klesají a národ tyto taškařice miluje. To však není důvod, proč bychom na tato pseudotémata měli naskakovat.

Vrátím se ke své úvodní tezi. Senátor, poslanec nebo soudce by měl svou práci vykonávat důstojně a za důstojný plat. Probíhající debata není důstojná členů zákonodárského sboru. Mě tato debata hluboce uráží. Pokud nemůžeme vykonávat svou práci za důstojný plat, pak ji alespoň vykonávejme důstojně. Avizuji, že jsem připraven předložit pozměňovací návrh, který ve své podstatě bude znamenat to, že funkce senátora, poslance či soudce Ústavního soudu bude čestná. Ano, teprve pokud budeme vykonávat své funkce bezplatně, dá nám to potřebnou svobodu a nadhled.

Z tohoto důvodu také sděluji, že budu hlasovat jak proti návrhu na schválení projednávané novely zákona č. 236/1995 Sb., tak i proti případnému návrhu na její zamítnutí. Děkuji za pozornost.

Další část schůze řídil 1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. S právem přednosti předseda Senátu Milan Štěch. Máte slovo.

Předseda Senátu Milan Štěch: Vážený pane místopředsedo, vážený pane ministře, vážené kolegyně, vážení kolegové. Na úvod chci sdělit, že návrh, tak jak nám byl postoupen z Poslanecké sněmovny, podpořím. Budu hlasovat pro tento návrh, i když jsem byl proti krácení platů zaměstnanců veřejné sféry o 10 %. Názor, který je prezentován, že to v tuto dobu musí být gesto politiků vůči všem zaměstnancům zejména rozpočtové sféry, ale i dalším myslím neobstojí. Já jsem přesvědčen, že pokud jsme chtěli udělat gesto, to znamená dát najevo, že plně solidarizujeme s lidmi, které krize postihla, její důsledky, tak jsme tak měli výrazně učinit v roce 2008, na konci, nebo v roce 2009. Víím, že tehdy Fischerova vláda v roce 2009, týkalo by se to roků 2009 – 2010, kdy si myslím, že to bylo namístě, měla připraven daleko smělejší návrh, mezi 10 – 20 procenty, pak náhle, po konzultaci ve sněmovně, ho nepředložila. Zarazilo mě to zejména u tehdejšího ministra financí. Přicházet se škrtly u veřejných zaměstnanců a dalších v době, kdy je tady hospodářské oživení a kdy máme problém z toho, že máme obchody a sklady plné zboží a poptávka spíše stagnuje, kdybychom neměli tak vynikající vývoz, který nemusí být také pořád, tak máme i velké problémy, abychom udrželi patřičný hospodářský růst. Potřebujeme minimálně dvojnásobný hospodářský růst než je průměr EU, abychom zase byli dobří, tak jako třeba před pěti lety.

Zdá se mi, že z makroekonomického hlediska jsou to naprosto chybné kroky této vlády, a ještě se k tomu vrátíme, objektivně – za několik let, která nám to odpovědně vyhodnotí.

Kroky, které se teď dělají, se dělají podle mého názoru z důvodu rozpočtu a toho signálu, že rozpočet se rychle sníží. A tady, ať se na mě nezlobí zejména pravé spektrum, se potvrzuje v těchto dnech, že ty zdroje je potřeba hledat jinde. Hledat jinde – to znamená v ceně veřejných zakázek a spravování veřejných financí. Myslím si, že my jako politici v Parlamentu, zejména ti, kteří pro to hlasovali, jsme udělali velkou chybu, že jsme dali vládě prostor, aby to přenesla na zaměstnance a na další, aniž by odhalila veškeré rezervy, nebo aspoň jejich maximum, které jsou právě v nákladovosti veřejných zakázek.

Pořád se mluví o soutěžích, hromadných soutěžích, s cílem získat co největší efektivnost. Ale přitom se to de facto neděje. Kauzy pana Bartáka, teď kolem pana Drobila, a to nejsou žádní malí úředníci – šéf Fondu životního prostředí, kterého si tam pan ministr přivedl, já jsem slyšel včera informaci, že to je snad důvěryhodný člověk, že v minulých letech to prokázal, říkají to i lidé z pravého spektra, tak skutečně vyvolávají u nás otázky, zda to krácení, které se provádí, postihne všechny. Pokud se něco prokáže na tom, že se můžou získat takové zdroje, potom je zřejmé, že někteří politici na tom můžou profitovat, a těm nevadí, kdybychom si platy snížili o 50 %. Nebo že se sníží příspěvky politickým stranám. Já jsem osobně přesvědčen, že příspěvek politickým stranám měl být vyšší, ale maximálně se snažit zamezit jakémukoliv financování politických stran ze zdrojů byznysu. Protože nikdo nic –

z byznysu ani odjinud – nedá tomu druhému, zejména politické straně zadarmo. Ale nechci tuto diskusi rozvíjet, ovšem tyto otázky jsou nasnadě.

Domnívám se tedy, že je potřeba mluvit o tom, o čem je tady hovořeno. To znamená, že řešení je nešťastné. Ale tady bych prosil o jednu věc. Víte, že minulý týden se Poslanecká sněmovna, její představitelka, snažila vytvořit dojem, že Senát chce tento tisk zdržet. Dokonce byla vynesena věta, aspoň byla ve sdělovacích prostředcích, že se diví, že Senát to neprojednává hned. Organizační výbor i já osobně jsem schůzi svolal v nejbližším možném termínu podle jednacího řádu. Tak jsme to projednávali na Organizačním výboru. Tady jde o to, kdo bude mít toho Černého Petra před veřejností, jestli ho budeme mít my nebo sněmovna. A kdybychom přijali návrh ÚPV, který se mi jeví tak, i když jsem ho příliš podrobně nestudoval, je velké nebezpečí, vážené kolegyně a vážení kolegové, že sněmovna to nestačí projednat, respektive že to pan prezident už nemusí stačit podepsat, protože ty časy jsou skutečně v hodinách, je potřeba to vydat ještě ve Sbírce zákonů, aby účinnost mohla nastat od 1. 1. příštího roku, aby k tomu skokovému zvýšení nedošlo.

A pokud se toto z nějakých důvodů stane, bohužel, ty povrchně přistupující osoby, včetně některých médií, dají toho Černého Petra a vinu Senátu PČR, každému z nás. Samozřejmě, že občané to nebudou rozlišovat, že to bude prohra nás jako senátorů. Nikdo to nebude věřit, že jsme to minili dobře.

Já osobně mám velké problémy s tím, co se děje kolem státních zástupců. Víte, já jsem tu vystupoval proti zákonu, resp. proti krácení o 10 %. Zejména jsem vystupoval, a pan ministr si to jistě dobře pamatuje, proti rušení tarifních stupňů. Je to asi 10 dnů – byl jsem na jedné akci, kde byl významný politolog, respektive politoložka, která velmi často vystupuje v médiích. Má velkou autoritu. Hovořila o tom, že se zaráží nad tím, jak politici, a zejména média, úplně přehlídli právě toto rozvolnění tarifních stupňů.

Podle jejího názoru je to jeden z významných kroků k možnosti korupce ve státní správě. Přesně o tom jsem tady hovořil. Dámy a pánové, prostřednictvím řídicího, já mám obavu, že to, co se děje s platy státních zástupců, že je – možná neúmyslně – cesta k tomu, že státní zástupci se stávají vazaly ministerstva spravedlnosti a některých vysokých státních úředníků. Pokud se nám nepodaří – a my to teď nestihneme; ale v dalších měsících, něco s tím udělat, to znamená předložit návrh, který by buď řešil celou sféru tak, že to bude provázáno autoritativně na vývoj platů v rozpočtové sféře a nebudou tam možné zásahy, anebo státní zástupce ošetřit samostatně, nevíme, jak dopadne nález Ústavního soudu, tak bohužel tiše přihlížíme tomu, že takové prostředí se tady vytváří. To znamená možnost vytvářet nepřiměřený politický tlak na státní zástupce i přes oblast odměňování.

Domnívám se, že z důvodů, které jsem teď řekl, to znamená z časových důvodů, jsme opět přinuceni dát přednost tomu občansky přijatelnějšímu řešení i v zájmu ochránění dobrého jména Senátu, před tím řešením, které by bylo legislativně čistší. Ale navrhuji vzhledem k návrhu ÚPV, případně k dalším návrhům, které tady padají, zda byste nezhodnotili, že pokud bychom to schválili a pustili do života, tak okamžitě po Novém roce začít pracovat na novelizaci – i když to také nemám rád, protože se právní řád tímto narušuje – která by problematiku řešila lépe, než je návrh z Poslanecké sněmovny. Ale znovu říkám, zejména s ohledem na čas a ochránění dobrého jména Senátu budu hlasovat pro schválení tak, jak nám bylo postoupeno z Poslanecké sněmovny. Děkuji za pozornost.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Slovo má pan senátor Luděk Sefzig.

Senátor Luděk Sefzig: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já jsem se včera účastnil jednání ÚPV, bedlivě jsem poslouchal všechny řečníky, sám jsem také učinil několik poznámek. Předně chci předeslat, že se stejně jako většina mých předřečníků domnívá, že je systémově špatné, že máme rozhodovat dokonce v absolutních veličinách o vlastních platech. Chápal bych ten systém tak, koneckonců je to obvyklé i v EU, že by byl nastaven jasný algoritmus, který by byl zakomponován, byl by stabilní ve své většinové části, nechci tu většinu ani odhadovat, a jen v menší části by měl pohyblivý. Třeba v souvislosti s vývojem ekonomiky v zemi, v souvislosti s růstem DPH, se zadlužeností, atp. To si myslím, že by bylo jistě daleko správnější, především by jednotlivé konkrétní výše platů byly odvozeny od něčeho stabilního a nebyly by závislé na rozhodnutí zákonodárců.

Vezměme, že za poslední roky zákon, kterým se řídí náš plat, byl dvaadvacetkrát novelizován. Společnost je řízena nejenom neformálními způsoby, ale i formálními. A těmi nejdůležitějšími v té formální části řízení společnosti jsou právě zákony. K tomu, aby zákon byl dobře společností vnímán, musí také nějakou dobu platit, musí být všeobecně znám, musí být praktikován. A to jako pro komoru, zejména tu, která má dbát na stabilitu prostředí, je pro nás nepříliš lichotivým "vyznamenáním", nebo lichotivou známkou, že jsme dopustili 22násobnou novelizaci tohoto zákona. Ať už jednou přšelo hodně nebo byly velké mrazy, nebo se neurodilo nebo byly jiné importované krize do České republiky.

Kupodivu desetkrát se tímto zákonem zabýval Ústavní soud.

To jsou zajímavá čísla. Judikáty jsou známy, výroky jsou známy, byly tady několikrát citovány. Nechci předjímat, co se s zákonem a s naším rozhodnutím stane. Co s ním udělá Poslanecká sněmovna, pan prezident. My jsme senátoři, jsme zodpovědní za stabilitu tohoto vnitřního prostředí. Chápu, že společnost se nacházela v situaci, a já věřím tomu, že už tuto krizovou situaci opouštíme, v době, kdy jsme si mnozí museli utáhnout opasky. Zejména ti v nestátní sféře. Ve výrobní sféře. Logicky i představitelé společnosti, kterou řídí, by to měli podobným způsobem poznat i na svých platech.

Ten algoritmus je třeba vymyslet. Já chci jenom připomenout jako předseda evropského výboru, že to chci učinit zcela legitimně. Nedávno jsme tady přijímali určení platů, směrnici – rozhodnutí, kterou se určuje plat evropského poslance. Možná si někteří nevzpomínáte, tam je zcela jasně odvozený plat od platu soudce Evropského soudního dvora. Kupodivu tento soudce má stejný plat jako generální advokát. V jakési analogii se státními zástupci by bylo logické, aby i státní zástupce měl stejný plat jako soudce. Vždyť je to sice exekutivní moc, ale týká se stejného oboru, týká se výkonu soudnictví a dohledu nad tímto dozorem, nad tímto výkonem soudnictví. Přijde mi to naprosto logické.

Plat poslance evropského je odvozem třetinou od tohoto platu, a když bychom vzali absolutní hodnoty, tak náš plat dnes odpovídá zhruba podílu 3,5 menšímu, než je plat evropského poslance, to znamená 10,5 menšímu, než je plat soudce Evropského soudního dvora. To jenom, abyste měli obraz, že v jiných zemích se vytváří zcela logický systém odvození platu. Násobky jsou určeny stupněm váženosti, nepochybně stupněm zodpovědnosti. To je asi to hlavní kritérium. To ostatní je už jenom – a někdo to už přede mnou, pan předseda Senátu, zmínil – může být jenom politikou gest.

Byli jsme vyzváni včera, abychom neplatili své volební kampaně, my politici, z peněz soudců a z peněz těch, kteří jsou na naší zákonodárné činnosti závislí. Svým způsobem je to pravda. Na druhou stranu je nutno dodat, že je třeba zavést určitý algoritmus, určitý systém tak, aby platy nebyly závislé na naší vůli. To se vracím k návrhu, který předložil kolega Kubera. Je nepochybně lepší než to, co předložila PS. Dokonce to neodpovídá ani vládnímu návrhu; vládní návrh, pro vaši informaci, v té podobě, jak je nám předložen, ani neprošel Legislativní radou vlády, což považuji také za poměrně velký nedostatek.

To je asi všechno, co jsem chtěl říci. Jenom výzvu. Společnost nás nebude hodnotit, nebo aspoň ty chytřejší v té společnosti, podle gest, která činíme. Ale ti chytřejší nás budou hodnotit podle činů, které děláme. Děkuji vám za pozornost.

Další část schůze řídil předseda Senátu Milan Štěch.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane senátore. Nyní vystoupí paní senátorka Marta Bayerová, připraví se pan senátor Horník.

Senátorka Marta Bayerová: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně a kolegové. Když jsme zde v Senátu projednávali na poslední schůzi minulého období tzv. úsporný balíček MPSV, tak jsem o něm nediskutovala a hlasovala jsem proti. Byla jsem totiž přesvědčena, že při projednávání takových a dalších návrhů zákonů už měl rozhodovat Senát v novém složení. Nyní projednáváme jakýsi specializovaný úsporný balíček MPSV týkající se platů představitelů státní moci. Bohužel ale budeme v rámci tohoto návrhu společně rozhodovat o platech svých a platech druhých. Tedy jak o platech poslanců a senátorů, tak i o platech státních zástupců a soudců. V tom vidím právě problém.

Vůbec mi nevádí a nemám morálně absolutně žádný problém s tím, snížit si vlastní plat. Asi bych se musela hanbou propadnout, před těmi, kterým jsme už platy snížili, kdybychom si současně nesnížili i své. A to přesto, že považuji zahájení údajných reforem snižování platů za nepřilíš rozumné a opodstatněné.

Mám problém zejména s tím, že přijetím tohoto návrhu zákona opět, a pokolikáté už, vstupuje moc výkonná a zákonodárná do konfliktu s mocí soudní. Je to zřejmé nejen z podkladů, které nám velmi kvalitně připravil legislativní odbor Senátu. Všichni to přece víme. Soudcům snížíme platy, oni si podají ústavní stížnost a zřejmě opět vyhrájí. Nemluvě o tom, že obdobná ústavní stížnost státních zástupců proti minulému snížení platů na Ústavním soudu čeká ještě na rozhodnutí.

Aby bylo jasné, nejsem nadšená tím, že soudci neprojevují dostatek solidarity se svými spoluobčany. Současně ale chápu, že jsou alergičtí na zásahy moci výkonné a zákonodárné do své nezávislosti. A nezávislost finanční je jistě velmi důležitým prvkem nezávislosti celkové.

Dostala jsem se k tomu podstatnému. Naší ústavní povinností je mimo jiné pečovat o právní stát v této zemi. Měli bychom usilovat o stále vyrovnané a vyvažující se vztahy mezi mocí zákonodárnou, výkonnou a soudní. Měli bychom respektovat nezávislost soudů a soudců. Místo toho opět nerespektujeme nálezy Ústavního soudu a opět vtahujeme Ústavní soud do zákonodárného procesu. A pak se budou opět mnozí pohoršovat, že se Ústavní soud stává jakousi třetí komorou Parlamentu.

Jsem nyní na rozpacích. Jednoznačně souhlasím s tou částí projednávaného návrhu změny zákona, která snižuje platy zákonodárcům. Jsem ale proti té části,

kteřá snižuje platy soudcům a obdobně i státním zástupcům. Já totiž nemám zájem na oslabování právního státu v této zemi. A to přesto, či lépe řečeno právě proto, že vím, že někteří takové zájmy mají.

Pokud se nenajde během jednání naší schůze jiné řešení, zřejmě se při hlasování zdržím. Proto bych byla ráda, aby byl v podrobné rozpravě vysvětlen podrobně návrh kolegy senátora Kubery. Děkuji vám za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji. A zatím poslední přihlášený je pan senátor Jan Horník. Ještě se přihlásila paní Soňa Paukrťová. Prosím, pane senátore.

Senátor Jan Horník: Vážený pane ministře, vážený pane předsedající, vážené kolegyně, kolegové. Pokud se jedná o platech, desítky let nejsme schopni, a to už před dvaceti lety, před revolucí nastavit spravedlivé odměňování v mimosoukromé sféře, to znamená v té veřejné. U soukromníků je to hrozně jednoduché. Pokud je člověk 25letý, 55letý, 70letý, pokud bude dávat stejné výkony, bude dostávat stejné peníze bez ohledu na to, jaký má věk, jaké má zkušenosti, praxi.

Dneska k novele zákona, o které zde mluvíme, bych se chtěl zeptat pana ministra, zdali a jakým způsobem budou zmrazeny platy, případně platy pracovníků, zaměstnanců státních podniků a polostátních, případně státních společností, kde se domnívám, že to není jen o platech, ale kde je to o benefitech, kde je to o rozdělování reklamní činnosti našeho v podstatě společného. Mám takový krásný příklad: na Karlovarsku, kde mám dojem, že by bylo zapotřebí do toho sáhnout, a ony státní firmy by potom nevykazovaly možná takové propady, naopak by se možná dostaly do zisku. Takže to by byla jedna otázka.

Dále otázka, zdali se budou snižovat také platy případně uvolněných zastupitelů obcí a krajských zastupitelstev, protože někteří z nich dostanou nebo budou mít vyšší finanční prostředky, než dneska budeme pobírat po možná schválené novele my, jako ústavní činitelé. Ten rozdíl je tam, dá se říci, už dneska minimální, a vzhledem k tomu, že se nejedná o platy, ale jedná se o odměny, které ještě ke všemu stanovuje vláda, to znamená, že není možné rozhodnout v zastupitelstvu, kolik starosta bude brát, nebo v jaké mezi se může pohybovat, vše je dáno pouze počtem obyvatel, bez ohledu, jak je velké správní území, jak velký rozpočet má obec, jaký majetek spravuje.

Takže můj dotaz zní, zdali se sáhne i zde do úsporných opatření, kdy tyto finanční prostředky ale neplatí stát, nicméně vláda si je určuje a platí si to samosprávy? Samosprávy, které dostávají finanční prostředky od státu na přenesenou působnost státní správy a potom samozřejmě v rozpočtovém určení daní.

Dále se chci zeptat, zdali, až dojde ke snížení našich platů, zdali se nedostaneme pod úroveň finančního ohodnocení ředitelů některých odborů na ministerstvech, a to nejen toho řádného ohodnocení, tedy měsíčního platu, ale víme, že se dávají různé odměny, čímž se tito pracovníci zřejmě mohou dostat nad platy ústavních činitelů. Všeobecně problém odměňování ve veřejné sféře je mimo jiné i v tom, že mnoho pracovníků, kteří podle tarifních tříd dosáhnou nejvyšší mzdy ke konci nebo v předdůchodovém čase, když se podíváte dneska na ministerstva, myslím si, že i na vaše ministerstvo to nebude taková výjimka, tak zjistíte, že tam je obrovské množství zakonzervovaných lidí, protože proč oni by vlastně šli do důchodu, i když už mají nárok? Oni se mají přece velmi dobře, oni dosáhli nejvyšší

třídy a náš systém zatěžují, neuvolňují prostor pro mladší generaci, nicméně my s tím nemůžeme nic dělat, my jim nemůžeme zakázat pracovat.

Chci se zeptat, zdali v této oblasti odměňování také budou učiněna nějaká opatření, nebo doopravdy ti lidé méně výkonní budou moci zůstat ve veřejné sféře možná až do svého úmrtí. Takže to jsou otázky, které bych byl rád, kdybyste mi mohl zodpovědět. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane senátore, nyní vystoupí paní senátorka, předsedkyně klubu, Soňa Paukrtová.

Senátorka Soňa Paukrtová: Pane předsedající, pane ministře, my jsme včera absolvovali na ústavně-právním výboru dlouhou a zajímavou debatu. Já jsem navrhovala schválit tento návrh zákona, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou, a pokud by nenavrhl hospodářský výbor, navrhovala bych to v tuto chvíli také. Chtěla jsem vám říci, proč.

Naše platy jsou navázány na státní rozpočet. Všichni, jak tady sedíme, všichni se domníváme, že propad veřejných rozpočtů by neměl v České republice být. A sami schvalujeme návrhy zákonů, které v rozpočtové sféře snižují platy o těch, nevím, 9 %, 8 %, na úřadu v Jablonci nad Nisou z hlediska projednávaného rozpočtu snižujeme platy zaměstnancům už teď o 8 %. A já si myslím, že vyjádření té solidarity je důležitým momentem, takže já budu hlasovat pro schválení toho návrhu zákona, byť jsem si vědoma všech jeho problémů.

Chtěla jsem se vyjádřit ještě ke dvěma věcem.

Zaprvé. Návrh kolegy Kubery, který jaksí nám navrhuje schválení systému nebo algoritmu, má tu nevýhodu, že dopad do státního rozpočtu je podstatně nižší než ten návrh, který tady projednala vláda.

Dále bych chtěla říci, že podle toho, co jsme se včera při projednávání na ústavně-právním výboru dozvěděli, tak ten návrh činí rozdíl mezi soudci, státními zástupci a představiteli zákonodárné moci a moci výkonné. Samozřejmě, že vždycky je možné podat návrh k Ústavnímu soudu a Ústavní soud rozhodne. Já nepovažuji za nic nemorálního nebo špatného, že Ústavní soud se k řadě otázek našeho života rozhoduje. A myslím, že jsem z vás asi byla iniciátorkou největšího množství ústavních stížností. Tak tomu prostě je.

Pan kolega Seřiz tady hovořil o stabilitě našeho právního řádu. A citoval, že tento zákon byl novelizován 22krát. Já bych vám chtěla říci, že od roku 1991 byl obchodní zákoník, který dopadá na celou podnikatelskou sféru České republiky, byl novelizován 46krát. Takže jenom, abychom měli trochu srovnání.

A pokud voláme po systému, tak já bych byla ráda, kdybychom po tom systému volali ve všech přijímaných zákonech. Minulý týden jsme tady schvalovali rozpočtové určení daní, které nemá s žádným systémem vůbec nic společného. Ale jistě máme každý své důvody, proč hlasujeme tak či jinak, a některé zákony jsou sledovány přísněji než ty jiné, což mě samozřejmě mrzí, ale tak to je.

Takže já z hlediska toho, že uznávám, že bychom se měli snažit, aby propady státního rozpočtu nebyly takové, jaké byly, byť samozřejmě uznávám, že platy ústavních činitelů to určitě nezachrání, na druhou stranu si myslím, že ten prvek solidarity je důležitý. A myslím si, že pozměňovací návrh kolegy Kubery, který – samozřejmě, pokud bude postoupen do podrobné rozpravy – tak jistě vysvětlí, v čem ten systém je. Ale já bych neřekla, že tak příliš zabraňuje všem možným ústavním podáním. Děkuji vám.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, nyní vystoupí pan senátor Jiří Čunek, připraví se pan senátor Miroslav Nenutil.

Senátor Jiří Čunek: Pane předsedo, kolegyně, kolegové, kdo rychle dá, dvakrát dá. To znamená vláda, ještě než předložila vůbec jakýkoli balíček, tak měla první předložit zákon o tom, jak budou šetřit ústavní činitele a státní správa. Pak by to mělo smysl. To je první věc.

Druhá věc. Včera, na tom slavnostním zasedání, pan předseda Štěch řekl ještě jednu, mimo jiných, krásnou větu. A řekl, že Senát by neměl rozhodovat pod tlakem vnějších událostí, které jsou. Toto je jedna z nich. A já tedy jsem vystoupil teď jenom proto, že mám tento dotaz: Mnozí z nás chtějí – a to myslím průřezově – podpořit ten logičtější návrh kolegy Kubery. Ale pan předseda Štěch tady řekl, že hrozí nebezpečí, že ten Černý Petr zůstane na Senátu. Já bych také nechtěl, aby zůstal ten Černý Petr na Senátu a pro svoje rozhodnutí bych potřeboval seriózní informaci o tom, zda se tento rok dá stihnout to, aby, když dnes odejde od nás schválení pozměňovacího návrhu kolegy Kubery do sněmovny, tak já jsem přesvědčen, podle toho, jak samá má znalost, že celkem bez problémů tento rok se to stihnout dá.

Takže bych rád, aby někdo kompetentní tady, prosím, ty lhůty vypočítal. Děkuji vám. Pardon – a nám je samozřejmě sdělil.

Předseda Senátu Milan Štěch: Tak, děkuji, pane senátore, nyní vystoupí pan senátor Miroslav Nenutil.

Senátor Miroslav Nenutil: Vážený pane předsedo, vážený pane ministře, milé kolegyně, vážení kolegové. Když jsem před více jak 2 lety jezdil ve své kampani po západních Čechách, sliboval jsem mj. to, že sem chci jít kvůli tomu, abych dbal na čistotu a správnost přijímaných zákonů. Teď jezdím zase po Tachovsku a Chebsku. Na různých besedách se studenty, s občany kolikrát dostanu otázku, na co tam tedy vlastně Senát je? Tak jim tedy vysvětluji, proč jsme tady. A kromě jiného mluvím opět o té správnosti a čistotě přijímaných zákonů, tak aby se nemusely během půl roku dvakrát novelizovat.

Nyní jsem postaven do situace, kde jsem doslova vydírán předkladatelem – schval nesystémový legislativní zmetek, jinak dostatečně neprojevíš solidaritu s občany. Nemyslím si, že by lidé v západních Čechách necítili, že s nimi cítím, protože v situaci plošného škrtnání bych asi nedokázal, a snad ani nechtěl vysvětlovat občanům, že jsem si plat zachoval. Tím, že je nám zase něco předkládáno na poslední chvíli, a jsme nuceni schvalovat legislativně špatný návrh, opět se důvěra občanů v politiku a naše jednání ztrácí.

Na předkladatele nemám žádný dotaz, ale spíš přání. Posílejte, prosím, do Parlamentu zákony, které jsou řádně projednány legislativní radou vlády, a tak, aby lidová tvořivost v dolní komoře Parlamentu nám nekomplikovala situaci. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane senátore, nyní vystoupí pan místopředseda Zdeněk Škromach a pak pan místopředseda Petr Pithart. Je to v pořadí, jak jste byli přihlášení, páni místopředsedové.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Vážený pane předsedající, vážené páni senátoři, paní senátorky, vážený pane ministře. Možná jenom na úvod, když už vedeme tu diskusi o tom, jak a zda prohlasovat, tak je potřeba upozornit na to, že v případě, že by i prošly pozměňovací návrhy, ale neprošlo by schválení, tak

by tady mohla běžet marná lhůta, to určitě znáte. Tam potom by skutečně hrozilo to, že ten zákon nebude účinný k 1. lednu. A v zásadě i, pokud by to sněmovna přehlasovala, což se dá očekávat, tak stejně by to byla věc na 1 měsíc. Ale přesto asi zřejmě při té mediální prezentaci by to mohl být problém.

Ale k tomu jsem až tak nechtěl hovořit. Já jsem chtěl říct jedno, že pamatuji dobu, a možná, že i mnozí z vás zde přítomných, kdy právě se řešila otázka toho, jak mají být nastaveny platy ústavních činitelů. A že je až trošku nemravné hlasovat každý rok o tom, zda se mají zvýšit, snížit apod., ale že se má nastavit určitý vztah k tomu, jaký je vývoj mezd ve společnosti.

To se před lety podařilo. A myslím si, že ta diskuse, která tady je, bohužel to není první věc, kterou tato vláda předkládá naprosto diletantsky a nepřipraveně, ta diskuse v zásadě měla být o tom, jestli trojnásobek je hodně nebo málo, jestli to má být 2,5, 2, 1, a nebo to má být čestná funkce, což je taky možné. Myslím si, že máme ve sněmovně dneska zástupce strany, která byla zprivatizována jistou firmou, a to je taky možné řešení, že budou nakonec politické strany vlastně vazaly některých lobbyistických firem, které je budou platit. A mohou tady zasedat klidně jenom za dobré slovo.

Ale to je věc systému. A bohužel ten návrh, který není systémový, já myslím, že v této chvíli jsme v situaci, kdy v zásadě asi moc jiných řešení není, protože hlavní roli v tom hraje sněmovna. Ta řekla svůj nějaký názor, byť je nesystémový. Tak si myslím, že nemá smysl to příliš rozebírat. Já jsem si myslel, že to projde velmi rychle a že o tom nepovedeme až nějakou moc širokou diskusi. Protože tu diskusi jsem očekával od ministerstva a od vlády ve chvíli, kdy se ten návrh připravoval. Ale opět to je tak, že je to předkládáno pozdě, se zpožděním. Kdyby to předložilo ministerstvo už v létě, tak jsme dneska mohli být někde zcela jinde a nemuseli jsme být vystavováni stresu médií, jestli to stihneme do konce roku projednat.

Samozřejmě, že to stihneme. Ale to, co je podstatné, já myslím, že to souvisí i s ostatními platy a s ostatním vývojem. Tady je potřeba říct, že platy ústavních činitelů jsou v podstatě, dá se říct od roku 2002, od doby povodní, určitým způsobem zmražovány, takže snižování vlastně dneska není o 5 %, ale řádově o 20, možná 25 %. Možná víc. Ale očekával jsem, že ministerstvo k tomu připraví patřičné podklady. Protože zatímco platy a mzdy ve státní a veřejné správě za ta léta rostly, a rostly, tak platy ústavních činitelů vlastně zůstávaly na stejné úrovni, pokud neklesaly, a to nominálně, nikoliv reálně.

Na druhé straně je potřeba také říci, že pokud jde o vývoj mezd a tak, jak je zase nastavován ve státní a veřejné správě, tak kam to vede? Dneska čteme v novinách o tom, že policisté načerno jezdí s taxíkem, že mají nějaké vedlejšáky apod., že hasiči si hledají nějakou práci a další profese, které v zásadě by se měly věnovat své práci, tak protože jsou tak bídně od státu placeni, hledají pak různé způsoby, jak své rodině přilepšit. Ne každý je šéfem fondu životního prostředí nebo poradcem ministra, aby si to mohl řešit jiným způsobem, tak jak je dneska vidět problém, který je projednáván ve sněmovně.

Řešení by zde mělo být. Hovořil tady pan senátor Čunek o tom, jaké jsou platy v regionech. Absolvoval jsem teď na podzim volby, ale není to jenom tím, pohybujeme se i jinak mezi lidmi a víme, že oni nechtějí sociální dávky pana ministra Drábka, oni chtějí práci a slušně si vydělat. A o tom to je. Otázka zní, proč čím dále od Prahy, tak jsou nižší výdělků. Proč na Moravě dneska je běžný výdělek 10 tisíc, 12 tisíc korun, z toho má člověk uživit rodinu? Nebo když už hodně, tak má 15 tisíc, 20 tisíc, no, to už jsou velmi dobré platy.

Z tohoto pohledu naše pozice není samozřejmě jednoduchá. Ale musíme se také zabývat tím, že nejenom my si snížíme platy, protože ostatním se snižují, ale co udělat pro to, aby se lidem začaly platy zvyšovat. Tady se pět let nevalorizovala minimální mzda. A minimální mzda je v mnoha případech mzdou nebo blízko ní, kterou dostávají dneska lidé běžně v zaměstnání, je zneužíváno to, že je vysoká nezaměstnanost, a roste.

Vláda místo toho, aby tady organizovala programy zaměstnanosti, aby podporovala zaměstnanost, aby podporovala investice a aby tak lidem zajistila finance a vlastně nepřímou i zdroje pro státní rozpočet, protože ten, kdo pracuje, platí daně, platí pojištění. A to jsou samozřejmě příjmy státního rozpočtu a je to lepší, než když to za nezaměstnané platí stát.

Jak to, že dneska, když je tady takováto kalamita, už nejsou lidé v ulicích s lopatami a neuklízejí sněh? Vždyť u nás máme přece půl milionu nezaměstnaných. A co brání tomu, aby ministerstvo práce a sociálních věcí uvolnilo na veřejně prospěšné práce peníze na konci roku, které "strouhlo" už v říjnu a města a obce musely tyto lidi vlastně znovu poslat na úřady práce, tak aby mohli pracovat. Naprostá většina lidí, kteří práci nemají, pracovat chtějí. Setkávám se s nimi denně. A chtějí pracovat a chtějí za to také dostat slušnou mzdu. To není možné od sebe oddělit.

Dopady, které připravila tato vláda a které tady prošly už před nějakým časem ve zrychleném projednávání, kterého jsem se bohužel ještě zúčastnit nemohl, vedou k čemu? Vedou k tomu, že se koupěschopnost obyvatelstva snižuje. Ty miliardy, které ušetří na platech ministerstvo práce a sociálních věcí a další, tedy vláda, tak prostě nepůjdou do spotřeby, projeví se v tom, že lidé si nepůjdou koupit služby, nepůjdou se nechat ostříhat, neutratí peníze někde v krámku na vesnici. A ve svém důsledku? Ve svém důsledku to bude mít stejný dopad, jako cokoliv jiného. Slyšel jsem už mnohokrát tyto lidi říkat: No, já podnikání zabalím, protože ke mně lidé nechodí, nemají peníze. No tak skončí také na úřadu práce.

My tady řešíme jakoby platy ústavních činitelů. Myslím si, že to by měla být prostě věc jednoznačná, s tím bychom se tady neměli každého půl roku zabývat. Tady by měl být jasně nastavený koeficient a způsob, jakým to má fungovat, jak má být zajištěno, aby poslanec, senátor, ale i další byli schopni kvalitně svou práci vykonávat. Myslím si, že hlavní debata je o zázemí, o odborném zázemí, tak aby bylo možné mnohé legislativní procesy sledovat, aby bylo možné na ně reagovat.

Ale to, co tady v té souvislosti chybí, je to, co na to navazuje. My říkáme ano, budeme solidární. Je to správné. Ale na druhé straně je správná mzdová politika a to, co se odehrává v současné společnosti? Říkáme, a slyšíme to z médií, ekonomika začíná růst, ale firmy se chovají tak, že tak jak lidi propustily, už je nenabírají, spíše přidávají práci těm stávajícím.

Budeme tady určitě hovořit i o některých návrzích, které se týkají zákoníku práce, pracovních podmínek apod. A to všechno spolu souvisí. A my jsme tady od toho, aby celá ta věc měla svůj systém. A bohužel, tak jak tady hovořil jeden z kolegů předtím, že on jako podnikatel svým zaměstnancům dává platy podle odvedené práce, to je asi samozřejmé. A stejně tak by měla být placena i veřejná a státní správa. Ale co je mi platný špatně placený úředník, který ještě odpoledne a po nocích si chodí někam přivydělávat, aby vůbec uživil rodinu, když potom já přijdu na úřad a on je prostě našťvaný, protože stát ho špatně platí, platí ho špatně město, kraj. A pak chceme hovořit o zlepšování státní a veřejné správy, za situace, kdy tady mnohdy chybějí lidé, kteří by vlastně měli kontrolovat to dodržování.

Státní inspekce práce. Místo toho, aby byla posilována v situaci, kdy dochází k stále více upozorněním na nedodržování předpisů, nevyplácení mezd, nedodržování mzdových předpisů, tak ministerstvo snižuje stavy na těchto pracovištích, které jsou už tak nízké. A stejně tak je tomu i v dalších věcech.

Vážené paní senátorky, páni senátoři, myslím si, že v této situaci není asi jiná cesta, schválit tento byť nedokonalý a naprosto nepřipravený návrh ministerstva práce a sociálních věcí, i když, tak jak bylo řečeno, on to je v podstatě dneska zákon, který přepracovali poslanci a senátoři, to je výhoda pana ministra, že může říci, že on nic, že to je práce poslanců, a poté, co to schválíme, tak i práce senátorů a ministerstvo bude v pohodě. Ale přesto bych očekával od pana ministra, že otevře diskusi o tom, abychom se tady nemuseli scházet každého půl roku, aby bylo jasné, že když platy a mzdy a životní úroveň společnosti roste, že rostou i platy a příjmy zákonodárců a ústavních činitelů. Ale pokud bude docházet k tomu, že se budou snižovat, tak stejně tak budou reagovat i platy ústavních činitelů. A já si myslím, že na tom není nic nelogického, že to je úplně normální věc. A škoda, že tato debata se neotevřela už v létě a že jsme nehovořili o tom, jak vlastně zkvalitnit práci zákonodárců, soudců a státních zástupců.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji. A nyní vystoupí pan místopředseda Petr Pithart, připraví se pan senátor Jiří Pospíšil.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Vážený pane předsedo, pane předsedající, vážené kolegyně a kolegové. Já si myslím, že se tady někteří už zaplétáme a že věci mohly být mnohem jednodušší. Myslím si, že když koalice, jak se vytvořila, se rozhodla šetřit, a to jí musíme schválit a chválit ji za to, že možná už v koaliční smlouvě a určitě v programovém prohlášení vlády mělo být, že začne sama u sebe. A měla to dokázat – neřeknu přesně, jakými cestami, měla si prostě snížit platy vláda, pak by měli následovat poslanci a senátoři, mohli jsme to mít za sebou. Teď je na to skutečně pozdě.

Já budu hlasovat pro návrh, a to vůbec ne proto, že bych se cítil pod nějakým vnějším tlakem. Já už kandidovat do Senátu nebudu. A jestli se cítím pod nějakým tlakem, tak je to tlak těch, kteří tady minule většinově prosadili plošné snížení. Já jsem byl proti. Ne proto, že bych si myslel, že Senát v tehdejší složení neměl právo o tom hlasovat. Měl, bylo to legitimní hlasování. Ale byl jsem proti, protože to bylo plošné a protože tím, jak to zacházelo s tarify, to bylo přesně proti duchu platného, ale bohužel neúčinného zákona o veřejné službě. Ano, otevřelo to prostor pro korupci ve státní správě. Pokládám to doslova za tragické.

A já teď budu hlasovat pod tlakem těch kolegů, kteří hlasovali pro plošné snížení, protože – omlouvám se – si myslím, že slovo solidarita prostě není prázdné slovo a že to je něco, co můžeme upřímně cítit. Já jsem solidární s těmi, kterým byli takto sníženy platy.

A prosil bych, abychom nepoužívali tak silná slova, jako gesto. Gesto je velmi silné slovo. Jinými slovy to znamená, že ten člověk se prostě ukazuje před veřejností, že to je populismus. Já jsem přesvědčen, že solidarita není gesto, že to není prázdné slovo.

Jinak tady místopřisežně prohlašuji, že jsem celý život byl a budu za nezávislost soudců a státních zástupců a udělám všechno pro to, aby jejich platy nebyly snižovány a aby byly přiměřené. Ale nevím, jestli teď je pro to ta pravá chvíle. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane místopředsedo. A nyní prosím pana senátora Jiřího Pospíšila, aby se ujal slova.

Senátor Jiří Pospíšil: Pane předsedo, pane ministře, dámy a pánové. Tento zákon projednáváme v rámci státních úspor a jaksi jsme se dostali do podivné situace, kdy někteří oprávněně namítají, že úspory ve vydání státu snižují koupěschopnost obyvatelstva, zejména u platových výdajů, tam se to projeví přímo. Dokonce bych řekl, že kdyby se snižovaly investice, bylo by to ještě horší.

Celou tu dobu se cítím takový nespůj, a řeknu vám teď svůj pocit, z čeho se cítím nespůj.

Já jsem také nehlasoval pro plošné snížení platů, nebo tam nešlo o snížení platů, ale o snížení mzdových prostředků, protože se domnívám, že stát, když se rozhodne spořit, tak by měl spořit jinak. Já se domnívám, že stát by měl spořit tím, že by se měl zamyslet nad tím, jestli některé činnosti nevykonává zbytečně, jestli nemá velkou agendu, jestli když už něco sebere těm lidem, kterým vydává peníze a jsou jeho zaměstnanci, tak jestli nedává něco těm druhým.

Chápal bych rušení zbytečných úřadů. Já bych třeba přemýšlel nad tím, jestli Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových má nebo nemá práci pro ty tisíce svých zaměstnanců. A kdybych snížil tento úřad o několik tisíc lidí, tak přece ušetřím víc zrušením úřadu, ušetřím přibližně dvakrát tolik, protože úřad má další vydání, a jak všichni víme, tak přibližně polovina z vydání na úřad jde na mzdové náklady a druhá polovina jde na další výdaje, od poštovního až po vytápění kanceláří a placení telefonů, které úředníci mají zadarmo a nikdo jim je nedaní. Oni, když se rozčílí nad tím, že poslanci telefonují zadarmo, tak zvednou úřední telefon, který také neplatí a rozhořčeně volají druhému kolegovi, který zvedne telefon a který také neplatí.

Moje představa by byla, že když se má šetřit, tak stát začne tím, že začne rušit agendu, že my tady budeme mít spoustu práce s rušením agentur, které jsme zřídili, na minulé schůzi zase jednu, naprosto neuvěřitelnou, pro zbytečné činnosti, že začneme třeba přemýšlet o tom, že bychom nemuseli přemýšlet o tom, jak se stíhá lov velryb nebo případně, co si kdo odveze z Antarktidy.

A tam bych viděl ty úspory, které jsou jedním balíkem. To by nevadilo nikomu.

Druhý balík úspor by byla řada různých vyhlášek, sčítání. Řekněte mi, k čemu bude vlastně státu sčítání lidu, když všechny údaje, které tam bude vyplňovat stát, už dávno má. Vždyť stát to snad dělá pro to, aby si opravil své chybné kartotéky.

A tady máme třeba příklad ze státní maturity. Proč vydávat peníze za státní maturity, když ty předchozí maturity byly lepší a nic se tím nezlepšilo.

Další věc, kterou si dovedu představit. Když se sníží administrativní zátěž podniků, které té zátěže mají už opravdu hodně, tak to vlastně těmto podnikům přinese peníze, protože tu činnost nebudou muset dělat. A nebude to muset kontrolovat státní úředník, bude moci být méně státních úředníků. V tomto vidím cestu k úsporám, a ne v tom politickém bulváru, jako kdo bere kolik, kdo s kým a jak. Mám pocit, že už se dlouho nebavíme o základech politiky, o politickém směřování. Já bych třeba vedl docela závažnou debatu s panem místopředsedou Škromachem, protože já na rozdíl od něj se domnívám, že zvýšení minimální mzdy vede ke snížení počtu zaměstnaných, protože když podnikatel musí vyplácet vyšší minimální mzdu, tak si rozmyslí, jestli toho zaměstnance potřebuje a jestli to nenaloží na ty ostatní.

Ale k těmto debatám se dostáváme málo, je to škoda a řešíme pořád ten politický bulvár, jako kdo s kým, jestli těmhle jo a těmhle ne... A připadá mi to opravdu nesystémové.

Domnívám se, že strašné neštěstí bylo to, že jsme zrušili solidaritu tím, kdy jsme poprvé zablokovali své příjmy. My jsme podle toho zákona byli solidární. Kdyby platy v nestátní sféře vzrostly, tak nám vzrostly také platy. Ale stejně tak by se nám platy snížily, kdyby se tam snížily. Jenomže tím, že už čtyři roky máme platy zmrazené, tak to vypadá, že si přidáváme. Ale to současně vznáší pochybnost nad tím, že někteří tady říkali, jak platy klesají. No, prosím vás, kdyby platy klesaly, tak by nehrozilo skokové zvýšení našich platů. Čili dá se předpokládat, že bez ohledu na nějaké krizové situace platy rostly, a my jsme si snižovali. A teď se všichni bojíme, aby se to náhodou nedorovnal. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji, pane senátore. A nyní vystoupí zatím jako poslední přihlášený pan senátor Jaroslav Kubera.

Senátor Jaroslav Kubera: Vážený pane předsedo, vážený pane ministře, kolegyně a kolegové, já jenom velmi stručně a nedopustím se toho, čeho se dopustil kolega Škromach a nebudu tady vyprávět o tom, kdo to byl tehdy nahoře v tom sále po povodních, kdo řekl, že by to mělo být jinak. Ten systém byl nastaven velmi dobře. On byl původně nastaven ještě jinak, on byl nastaven na ten nejvyšší plat té nepodnikatelské sféry, ale ukázalo se, že to bychom na tom byli tak dobře, že to by vůbec nešlo, tak se vymyslel jiný, že to bude trojnásobek platu v nepodnikatelské sféře.

Ale já řeknu, co jsem tady na tomto místě tehdy navrhoval, aby platy byly vázány na platy v podnikatelské sféře, a byl jsem tehdy vyobcován, protože někdo měl dojem, no, v podnikatelské, to bychom měli jak Roman. Ne, v podnikatelské paradoxně zdaleka nárůst nebyl tak ostrý jako v nepodnikatelské sféře, v té hrazené ze státního rozpočtu. A i teď, v době krize, ty platy klesaly.

Systém byl nastaven velmi geniálně tak, že to bylo vždy za předminulý rok, což bylo z technických důvodů, ale přesně kopíroval křivku platů v nepodnikatelské sféře. A já se divím těm, kteří tady horovali, že by se v tom měl udělat systém, ten systém vrací pozměňovací návrh ústavně-právního výboru zase zpátky. A vy říkáte sněmovna. No, sněmovna ten návrh neznala, sněmovně se velmi líbí, ona už ho v tuto chvíli zná, jí se velmi líbí. A já nevím, jestli pan ministr potvrdí, že ona může udělat dvě věci. Ona může jaksí proto, že tady někdo bude na ni útočit, ukázat svoji sílu a přehlasovat. Ale také se může nad tímto návrhem vážně zamyslet a tento návrh je pro ni velmi přijatelný.

Připomenu jen jednu věc, že slavná Fischerova vláda těsně před koncem – bez jakékoli pozornosti médií – vyrobila nový katalog prací, kterým v nepodnikatelské sféře si připravila, protože už tehdy tušila, že bude zle, udělala si takový náskok. Takže on se tak sníží a pokud tabulky zůstanou, tak vlastně budou na svém. Je to tak, pane ministře, že? Nikdo si toho nevšiml. Nevšimla si toho média, protože ono to tak proběhlo na vládě, katalog – nikdo se tím nezabývá, nikdo tomu nerozumí. Ale řeknu ještě jednu věc, co tady říkal pan kolega Škromach, že by bylo dobré zvyšovat, zvyšovat, zvyšovat, aby si lidi mohli koupit. Oni už si koupili. Oni už si koupili – protože celý ten minulý růst byl na dluh. Dnes je situace, že mnoho rodin víc než polovinu, a někdy dvě třetiny platu dává na splátky. Takže se jim opravdu obtížně teď na Vánoce něco kupuje, a oni půjdou, a opět si vezmou od těch firem další půjčky, protože Vánoc se nemohou vzdát, a jenom tu situaci zhorší. Takže když tady Petr Pithart mluvil o solidaritě, ona tady v tom návrhu je. Tady nic jiného není. Je tam jediná výjimka, že jsme se nenechali podvést tvrzením pana náměstka Šimerky, že ve vládním výhledu je to do roku 2014, a nevidíme nejmenší důvod – je to důvod pesimistický, my jsme optimisté, to jinak znamená, že předpokládáme, že do roku

2014 se ta situace bude ještě dále zhoršovat. Někteří jsme optimisté a myslíme si, že ta sínusovka jednou dojde na dno a půjde zase někdy nahoru. Závěrem jednu větu pro pana ministra. Moc mu přeji, aby se mu podařilo zrušit bezplatný poslední ročník mateřské školky. Ale mám velkou obavu, že se mu to nepodaří. Ale to s tímto tématem nesouvisí.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji. Nyní vystoupí pan senátor Vladimír Dryml.

Senátor Vladimír Dryml: Vážený pane předsedo, vážený pane ministře, kolegyně a kolegové. Na začátku vám položím jednu otázku. Chceme ještě být integrální součástí Evropské unie, anebo se budeme chovat jako Wild Ost a budeme dělat to, co tady děláme, a to i v této oblasti? Že nový senátní návrh zákona projde současnou Poslaneckou sněmovnou a beze změny? To je iluze hodná kouzelníka Houdiniho – a já na to nevěřím.

Za druhé jde o jasnou destrukci státu a oslabení demokracie, nezávislosti, a to nejen soudců, a oslabení boje proti korupci. Možná, že spolu se snížením imunity, která ještě do sněmovny přijde, se dočkáme velkých věcí.

Tady je na jedné straně zvýšení ústavní ochrany u soudců a pro jiné ústavní činitele, včetně nás politiků, to neplatí? Jde o jasnou nerovnoprávnost před zákonem. To je stanovisko Ústavního soudu? Nerozumím tomu. Protože podle mě by pro všechny měl platit stejný princip a všichni bychom si měli být rovni.

Máme tady velké dilema. Cítíme ho všichni. A tady to už také zaznělo. Za prvé jde o solidaritu s ostatními. Ale já se ptám – do jaké míry té solidarity až půjdeme? My jsme byli solidární od roku 2006 o 25 %. Ví to veřejnost? Vědí to novináři, že naše platy byly zmrazeny, nad rozdíl od ostatních, kde platy stoupaly? Na druhé straně tady stojí čistota práva. Tento návrh zákona má vážné legislativní nedostatky, a bylo to tady už řečeno. Senát, a to je naše hlavní funkce, to od nás lidé chtějí, by měl být hlídačem toho práva. Nemá podléhat populismu, ať zleva nebo zprava. To je jedna z hlavních funkcí Senátu.

Pamatuji si hanlivý název paní poslankyně z Věcí veřejných, která nás tady nazvala právními puristy a považuje nás za nepřítel sněmovny. Já si jejího názoru vážím a jsem rád, že jsme takoví, jací jsme.

Já také nemám rád lidovou tvořivost sněmovny, a to napříč politickým spektrem. I to, co udělala sněmovna s vládním návrhem, vypovídá o tom, jaké problémy mnozí z nás cítíme.

Jde opět, jak už jsem řekl, o silně populistický, protidemokratický a prorůstový zákon. Jde jasně o nesystémové rozhodnutí a naší povinností bohužel pak bude tento zákon dodržovat. Na druhé straně máme povinnost dodržovat jiné zákony, a to je další dilema. Žádná finanční krize, a o to se tento zákon také opírá, že je finanční hospodářská krize – ale žádná finanční krize se nás nedotkne. To jsme tady přece slyšeli. Akorát nám všem se sníží platy a zvýší přímé i nepřímé daně. Co na tom, a tady to také zaznělo, že se tím sníží spotřeba, koupěschopnost obyvatel. A tím dojde k prohloubení útlumu hospodářství. To jsou názory pravicových ekonomů, ne našich finančníků. Poklesne nákupní síla, poklesne schopnost nakupovat služby. Sníží se – a to by mělo zajímat i některé členy vlády, i pana ministra, také odvody na sociální a zdravotní pojištění. Vezmeme tedy zaměstnancům v rámci úspor miliardy a na druhé straně je hodíme na kupu peněz na ekologickou zakázku za 120 miliard, kterou už má vláda připravenou na rozebrání. To je odsouhlasený státní rozpočet.

To, že největší díru do státního rozpočtu udělal současný ministr financí za vlády Topolánka, a jen tak na okraj se spletl v deficitu státního dluhu o více než 150

miliard za rok 2008, je skutečně jenom na okraj. Ale ještě se na to nezapomnělo. Že se připravilo zdravotnictví v letech 2007 a v dalších letech o 7 miliard ročně a důsledkem je nynější situace s platy lékařů a krize ve zdravotnictví, to je také fakt. To jsou ale všechno maličkosti, protože se opět za pomocí médií manipuluje s voliči, aby volili různé strany ať už založené některými firmami nebo financované některými finančními oligarchy.

Je proto třeba přitvrdit a po regulačních poplatcích ve zdravotnictví vytáhnout z kapes občanů další a další miliardy. Dojde ke krizi, rozpadu systému a pak se dá vše levně zprivatizovat. Ano, my tady čelíme privatizaci státu, a to i tímto zákonem.

Co si myslet o dalších nápadech našich finančních mágů, jako je vyvedení části důchodů do soukromých fondů s nadějí, že za 25, 30 let dnešní třicátníci něco dostanou, to je utopie, vážení. Kdo nevěří, stačí, aby se podíval, jak se se spořením v důchodových soukromých fondech naložilo nyní v Maďarsku nebo dříve v Argentině. Rozuměl bych zmrazení platů ve státní sféře a postupnému snižování úředníků, kterých za posledních pět let enormně přibýlo. To se ale neděje. A ještě se bere jenom někde.

Připomeňme si enormní odměny na některých ministerstvech, a pan ministr ani nezveřejnil, jaké odměny to budou na MPSV, vysoké platy na krajích i na některých městech, které převyšují nebo se vyrovnávají platům nás, poslanců a senátorů.

To nemluvím o horentních platech v ČEZ, kterému se zadarmo dalo 65 miliard v povolenkách, které pak ČEZ vesele prodává dál. Ano, prodává dál. Proč tam se nehledaly úspory. A hledaly se úspory na platech zaměstnanců, to je otázka. To jsou ty díry, které nikdo nechce ucpat a raději se sahá na peníze občanů. Je po volbách, tak o co jde? Třeba za ty čtyři roky zase vládní garnitura obelže občany, zastraší je jinou hrozbou nebo fintou, než byly složenky nebo Řecko. Kdyby nebyla východiska a řešení, jako je hledání úspor, odklady podivných nákupů, výběrových řízení, zavedení pořádku do těchto řízení a boj s korupcí na krajích, především při manipulacích s evropskými penězi, potom bych dovedl pochopit tuto vládu i ministra Kalouska. Oni to ale až na výjimku nedělají. A nebojují proti těmto nešvarům.

To, co se děje v poslední době, a všichni to víte, ve Státním fondu životního prostředí i jinde, například v operačních programech NUTS, ukazuje, že kontrola a schopnost vlády a ministerstva financí, bojovat za naplnění státní pokladny, a boj s korupcí se rovná nule. Od občanů, nás a státních zaměstnanců se chce, abychom si stále utahovali opasky. Ale na ministerstvech a ve vládě se mlaská a rozdělují se statisíkové odměny.

V legislativní nouzi se zde schvalují zákony o snížení financování politických stran. Ale náhle se občané dozvídají, jak se ve skutečnosti financují některé politické strany. To byl přece také jasně protidemokratický zákon a útok na opozici. Tady vidíte, kdo měl pravdu. Možná, že stejné to bude i s tímto návrhem zákona.

Co si mám myslet o tom, že plat kdejakého náměstka, ředitele odboru ministerstva, krajského radního nebo dokonce i některých starostů je stejný nebo vyšší než plat poslance nebo senátora. To nemluvím, a už jsem to tady jednou řekl, o státních podnicích, o podivných prebendách v dozorčích, správních radách a především v ČEZ.

Vyslyšme tedy hlasů občanů, kteří nás považují za příživníky a lumpy, a v rámci rovnosti se vzdejme svých platů. To chce lid! To je ten správný populismus. Udělejme z poslanců a senátorů čestné funkce, ale neznásilňujme, prosím, demokracii a zákony. Možná dojdeme ještě dál – zrušíme Ústavu, Senát, jak

navrhoval jistý ministr této vlády, později pro jistotu možná i sněmovnu. "My jsme vyhráli volby, a teď si budeme dělat, co chceme!"

Nebudete, vážení! Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá. Kdo seje vítr, sklízí bouři, řekl Winston Churchill. Chce se ještě vůbec v této zemi bojovat s korupcí? Jak chcete bojovat s korupcí za účinné pomoci soudců, státních zástupců, policistů, když je stavíte proti sobě? Nebo je vše děláno pro to, aby došlo k paralyzaci těchto orgánů a nastal rozvrat státního systému?

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane senátore. Nyní vystoupí pan senátor Jaromír Jermář.

Senátor Jaromír Jermář: Vážený pane předsedo, vážený pane ministře, milé kolegyně, vážení kolegové, v mnohých projevech tady zaznělo slovo solidarita. Protože občas rád cituji některé klasiky, dovoluji mi na úvod Jana Masaryka, který řekl, že nikdo si o sobě nesmí myslet, že je něco víc, něco lepšího než ten druhý. Někdo toho má možná víc v makovici, někdo má silnější svaly, někdo lepší košili. A to ho jenom zavazuje k tomu, aby toho udělal víc pro ty, kteří toho mají méně v té makovici, co mají horší košili a slabší svaly.

Solidarita by nemělo být gesto, jak tady správně řekl pan místopředseda Pithart, ale já bych se chtěl zeptat. Projevujeme solidaritu opravdu vždycky? Nejsme ochotni přijmout progresivní daň. Při rozhodování o povodňové dani. Nebylo přijato to, aby byla procentuální. Některý z mých předřečníků řekl, že ta stovka pro člověka s malým příjmem je opravdu velká částka. Proč ta solidarita nemohla být projevem procentuálně! Správně tady podle mého řekl i pan místopředseda Pithart, proč snižování platů nezačíná odshora, od vlády. Proto já se ptám, proč jsme nemohli o snižování našich platů rozhodovat ještě před tím, než jsme byli postaveni před to, rozhodnout o desetiprocentním plošném snížení platů u státních zaměstnanců. TO by byl můj dotaz na pana ministra, proč to nemohlo být dříve, nebo proč to aspoň nemohlo být při projednávání těch zákonů, které jsme museli projednat v rámci legislativní nouze začátkem listopadu. Protože pak si myslím, že bychom opravdu ukázali, že solidarita nám něco říká. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane senátore. Nyní vystoupí pan senátor Tomáš Töpfer.

Senátor Tomáš Töpfer: Děkuji, pane předsedo. Vážení kolegové, vážené kolegyně, mnoho tady zaznělo, ale opakování matka moudrosti a já budu docela rád, když se některé věci zřetelně zopakují. Já to klidně udělám.

Na tomto místě bych rád poděkoval svojí zesnulé babičce, která se jmenovala Klára, a její rodině, protože jsme po jejich rodině získali nějaké činžáky a díky tomu nejsem závislý na senátorském platu. Dává mi to větší prostor svobody. Nerad bych se zařadil mezi politiky, kteří používají obratu "který z vás to má", ale eventuálně chci odkázat na červencová vydání bulvárních deníků. Protože jsou to právě bulvární novináři, kteří tady číhají na ten poslední den, kdy podáme svoje majetková přiznání, a zveřejňují, kteří senátoři si ke svému platu ještě přivydělají peníze. Tak to zní často ty formulace. Z bulvárních deníků vyplývá, že já na příjmu senátora závislý nejsem. Takže na něm ani nelpím. A veřejnému mínění se stejně nezavděčíte. Takže v reakci na pana místopředsedu Škromacha několik čísel. Nejsem dobrý ekonom, jsem mikroekonom, ne makroekonom.

Rád bych zopakoval, že platy ústavních činitelů a poslanců se odvozují od průměrné měsíční mzdy vyhlášené Českým statistickým úřadem. Plat senátora a

poslance, jak už tady zaznělo, je nastaven jako násobek průměrné měsíční mzdy. Čili ten zákon je dobrý, funguje. Tak to funguje a my ho budeme bortit.

My jsme si snížili solidárně platy na vlastní žádost o čtyři procenta v roce 2005. Teď se je chystáme zmrazit na další čtyři roky a ještě snížit o dalších 5 %. Vzal jsem si kalkulačku, prosím, jenom abyste věděli – vyšlo mi, že k dnešnímu dni kombinací zmrazení a snižování jsme si nadělili pouhých 67,65 % platu, na který bychom měli mít nárok. Já to zopakuji. Zkuste mi, prosím vás, teď jmenovat jakékoli odvětví naší sféry, podnikatelské nebo nepodnikatelské, které si snížilo mzdy od roku 2005 téměř o celou třetinu, přesněji o 32,3 %. Není takové. Já o něm nevím.

Už se těším na ty titulky, že někteří zlotřilí senátoři si nechtějí nechat brát své prebendy, nenechají si sahat na své platy. Dneska ráno jsem slyšel v České televizi, ve veřejnoprávním médiu, že pokud novela neprojde Senátem, pak si polepšíme. My si nepolepšíme, to je všechno lež. Víím, že to tady stokrát zaznělo, ale byl bych rád, aby se to takto neprezentovalo.

Chápu slovo solidarita a víím, že poklesnou mzdy, respektive mzdové náklady, mzdové prostředky o 10 %.

A my bychom měli být solidární, to je samozřejmé. Ale my jsme to udělali, udělali jsme to dvakrát, takže aby bylo jasné, já to ještě zopakuji. K dnešnímu dni jsou platy poslanců podle mých výpočtů nominálně nižší o 20,8 %, a pokud vstoupí v platnost tato novela, a my ji odsouhlasíme nebo nás eventuálně přehlasuje sněmovna, pak budou nižší o 32,3 % – opakuji 32,3 %, pokud jste někdo lepší ekonom, vyvedte mě z omylu.

Tak a teď si ty platy ještě zmrazíme do roku 2014. V době globálního oteplení (smích). Já nechápu, kdo tedy předpokládá, že ta finanční krize bude trvat až do roku 2014? Jak to může někdo predikovat, že se nepohneme růst HDP směrem k optimistickým číslům. Nevím, kdo to takhle predikuje. A kdy se ty platy budou rozmrazovat? V době, když už ten růst bude skokově o 40 nebo 50 %? Já víím, že už to tady zaznělo, já to rád zopakuji, takový skok už nikdy veřejné mínění prostě nemůže připustit. Já už to vidím, ty titulky, poslanci, senátoři si zvedli platy o 45 %!

Takže, prosím vás, abyste to věděli, a myslím, že se nemýlím, třeba už tu v té době nebudu, k rozmrazování, k takovému skoku nedojde nikdy. A my ty platy máme přece vysoké. Ne, opravdu. Prosím vás, nevěřte tomu, že se tím nějak zavděčíme, že si snížíme plat o 2000 nebo 3000, a nebo o 5, co kdybyste řekli – nebo o 10? Nebo ne, o 20 by bylo ještě lepší. Ne, je 30.000 hodně, nebo málo? Jestli na tohle chceme přistoupit? To je nedůstojná licitace. A naše prestiž a vážnost – já víím, že to tady zaznělo, ta se přece vůbec neodvívá od výše naší odměny, ale docela od jiných věcí.

Kdybychom chtěli být devótní a zavděčit se, tak ta hranice končí na nule. Ale funkce senátora by měla být čestná. Já s tím souhlasím a vyjádřím se k tomu pozměňovacímu návrhu pana senátora Pakosty. I z funkce ústavního soudce, to je přece čest, být ústavní soudce. Být jmenován soudcem, to nemůže každý. Proč nás nechtějí soudit zadarmo? (Oživení v sále.) To by byl hit, kdyby senátoři pracovali zadarmo. Ale možná, že ne tak úplně.

Já myslím, podívejte se, já, když se takhle rozhlédnu, tak vidím, že někteří z vás mají svoje živnosti – ordinace, soukromou praxi – že by z těch svých firem mohli ještě něco přinést. Nějaké kancelářské potřeby nebo úsporné žárovky, co tady prosvítíme.

Takže já podpořím ten návrh pana senátora Pakosty na to, že by funkce senátora měla být nula. Tedy odměna za tu funkci. Plat nula, že to je čestná funkce.

To je mazané. Ono by to zároveň generovalo do Senátu lidi, kteří už jsou zajištěni a kteří si do politiky nejdou vydělat. (Oživení v sále, smích.)

A já bych k tomu měl ještě potom pozměňovací návrh, eventuálně novelu, pokud to projde, že by po dobu výkonu mandátu nemusel platit daně z příjmů. Pro mě by to bylo výhodné. To by ovšem neplatilo, pokud by ty příjmy byly ze státních zakázek. (Smích.)

Takže zákonodárce odvodil konstrukci platu ústavních činitelů tak, jak zní současný zákon, a je přímo závislá na úspěchu nebo neúspěchu naší ekonomiky a odvíjí se od průměrné mzdy. Ta konstrukce je dobrá. Pokud ne, prosím vás, pojďme diskutovat o jiném systému řešení, abychom se do takovéhle trapné situace nemuseli příště dostávat. Pojďme diskutovat o funkčních požitcích, o jejich zúčtovatelosti, transparentnosti. Můžeme se usnést na tom, že si každý senátor nebo poslanec bude platit svého asistenta ze své mzdy, že si bude platit kancelář, cestovní náklady ze svého platu, a ten podle toho stanoví. Taková praxe je za hranicemi taky docela běžná, není neznámá.

Ale pojďme se zbavit téhle "never ending story" a nevystavíme se tomuhle ponížení. My máme hlasovat o svém platu. To je triumfující vulgarita a úplně bující populismus. Každý starosta, každý primátor, každý zastupitel už má dneska vyšší plat než vysocí ústavní činitelé. Já bych klidně tady mohl citovat Hamletova slova, zda je to "ducha důstojnější vznášet šípy a střely rozkacené sudby než proti moři béd se vzepřít vzpourou". To byl Saudkův překlad.

A já jenom závěrem – mně to připadá trapné, nedůstojné a ponižující, hlasovat o svém platu. Považuji to mimochodem za největší možný střet zájmů. A já se takového hlasování zdržím. Eventuálně podpořím ten systémový pozměňovací návrh pana senátora Kubery. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji, pane senátore Töpfer byl poslední, který byl přihlášen do rozpravy, takže rozpravu končím. A nyní se ptám, zda si přeje vystoupit pan navrhovatel a chce se vyjádřit k proběhlé rozpravě? Ano, prosím, pane ministře, máte slovo.

Ministr práce a sociálních věcí ČR Jaromír Drábek: Děkuji, pane předsedo. Vážené senátorky, vážení senátoři, musím na úvod říct, že opravdu s velkým sebezapřením se nebudu vyjadřovat k tématům, která nesouvisejí s návrhem předkládaného zákona, byť musím zdůraznit to velké sebezapření.

Jenom řeknu dvě poznámky, jako výjimky, kde je potřeba opravit tvrzení, které je nesprávné. Jednak bych chtěl vyvrátit to, co tady padlo, že Státní úřad inspekce práce snižuje své počty. Naopak pro příští rok připravujeme velmi výrazné posílení kontrolních kapacit Státního úřadu inspekce práce, právě kvůli tomu, abychom účinněji dokázali vymáhat zákony. Druhé, co je potřeba opravit, je, že 100 Kč tzv. povodňové daně, tedy to navýšení daňové zátěže, snížení základní odpočitatelné položky, tak že zaplatí všichni daňoví poplatníci. Prosím, není to pravda. Protože valná část, výrazná část daňových poplatníků fyzických osob daň z příjmů vůbec neplatí. Zejména rodiny s dětmi, kde např. při 2 dětech příjem do výše cca 19.000 Kč není vůbec zdaněno. Čili není to pravda, že to zvýšení daně z příjmů fyzických osob postihne všechny daňové poplatníky. Ty nejchudší v žádném případě vůbec ne, protože ti žádnou daň z příjmů neplatí.

A nyní k vlastnímu textu zákona. Jednak, a to vytknu na začátek, já skutečně jako předkladatel chápu ten zákon jako vyjádření solidarity. V době, kdy stát musí provádět úsporná opatření, tak je to vyjádření solidarity nás ústavních činitelů, že skutečně cítíme, že na jednu stranu ty změny, které navrhujeme, jsou nezbytné, ale

na druhou stranu, že víme, že jsou v řadě případů osobně bolestivé pro ty, kterých se dotýkají

Zadruhé chci říci, že tento návrh nijak nenarušuje systémovou úpravu, která je zakotvena. To tady nakonec i padlo v některých vystoupeních. Pouze stanovuje dočasné fixování platů představitelů státní moci. Dočasné fixování. Proto také ta jedna částka. Já to nepovažuji za legislativně chybný krok, je jasně čísly zřetelně vyjádřeno, jaká má být platová základna pro ústavní činitele pro následující 4 roky. A samozřejmě je možné se vrátit k diskusi ve chvíli, kdy ekonomika poroste, kdy budeme moci zvyšovat tok peněz do služeb státu, tak je samozřejmě naprosto oprávněné otevřít diskusi o ukončení tohoto dočasného opatření. Nicméně, pokud v tuto chvíli předpokládáme, že nebudeme zvyšovat provozní náklady státu až do roku 2014, s ohledem na fiskální situaci státu, je podle mě solidární a odpovědné, abychom my, ústavní činitelé, tento krok udělali také.

Co se týká té námítky, že MPSV mělo tento zákon předložit dříve, tak já musím, vážené senátorky, vážení senátoři, vás ujistit, že jsem tento návrh, včetně připomínkového řízení, zpracoval na ministerstvu za prvních 6 týdnů mé funkce. A myslím si, že máte dostatek zkušeností s legislativní prací, abyste věděli, že kratší termín skutečně není možný. Na konci srpna jsem tento návrh předložil k projednání vládě.

A na otázku, proč to nebylo zařazeno, proč to vláda nezařadila do těch zákonů, které byly k projednání ve stavu legislativní nouze, tak na to je jednoduchá odpověď – protože na to nebyl právní podklad. Je velmi těžko zdůvodnit, že navrhovaná úspora 156 mil. Kč, pokud nebude schválena, tak hrozí vážnou hospodářskou škodou. To prostě tak není. Ten zákon jsme nemohli zařadit ve stavu legislativní nouze. Respektive ta vláda nemohla požádat o projednání tohoto zákona ve stavu legislativní nouze.

Co se týká státních zástupců, to já cítím opravdu jako vážný problém. Ale tak, jak již tady také bylo zmíněno, tak v tuto chvíli leží u Ústavního soudu podnět na zrušení toho minulého snížení platu u státních zástupců. A do té doby nelze zodpovědně rozhodnout o správném legislativním postupu. Proto také ten návrh, tak jak je předkládán, a proto také usnesení vlády, které znovu připomínám, že jsem povinen společně s ministrem spravedlnosti v 1. čtvrtletí 2011 předložit návrh nové úpravy státních zástupců. A budu předkládat takový návrh, aby byl dodržen ten princip, který je dodržován a nastavený již od roku 1995, aby platy státních zástupců, úroveň platu státních zástupců byla vázána na úroveň platu soudců. Přesněji řečeno, aby platová základna státních zástupců byla 90 % platové základny soudců. To je úzus, na kterém se politická reprezentace shodla v polovině 90. let. Já si myslím, že správně. Samozřejmě je možné polemizovat o tom, zda platová úroveň soudců a státních zástupců má být stejná či má být o nějaké procento odlišná. Já si myslím, že je to všeobecně přijímáno, že ten poměr 90% je naprosto přiměřený. A v tomto smyslu chci také postupovat v budoucnosti.

Byly tady dotazy na to, jak bude vláda postupovat u stanovení mezd ve státních podnicích, tak prosím, musím na to jednoznačně odpovědět, že státní podnik je podnik, ekonomická jednotka jako každá jiná ekonomická jednotka. Státní vlastnictví nemůže obecně rozhodovat o způsobu odměňování v ekonomické jednotce. Prostě myšlenka, která by snad mohla někoho napadnout, že státní podnik má být součástí státní správy, že v něm mají platit obecná pravidla, která platí ve státní správě, ta myšlenka je samozřejmě z ekonomického pohledu naprosto mylná. Státní podnik se nesmí chovat jinak jenom proto, že je buď v částečném, nebo úplném státním vlastnictví. Říkám to velmi zkratkovitě, samozřejmě jsem připraven

o tom diskutovat. Nicméně netýká se to tohoto návrhu zákona přímo, proto odpovídám velmi stručně.

Co se týká odměny v obecních zastupitelstvech, tak toto je kompetence ministerstva vnitra. Vláda svým nařízením rozhodla o snížení té minimálně úrovně odměn v zastupitelstvech v úrovni minimální, takže samosprávy mají dostatečný prostor, aby v rámci tohoto zákonného vymezení s tím pracovaly.

Co se týká ředitelů odborů na ministerstvech, tak to přece byl jeden z důvodů, proč jsem tak usiloval a trval na tom, aby byl rozvolněn ten systém platových stupňů. Přesně proto, abychom byli schopni zvýšit efektivitu státní správy, abychom nemuseli odměňovat pouze podle toho, kdo tam má kolik odpracovaných let, ale také podle toho, kdo jak svou práci odvádí.

A nakonec mi dovoluje vyjádřit se k pozměňovacímu návrhu ústavněprávního výboru. Nejprve bych chtěl ocenit, že hospodářský výbor, abych to řekl velmi zkráceně, že hospodářský výbor podpořil ten návrh tak, jak byl předložen PS. Pozměňovací návrh ústavněprávního výboru, přestože je systematicky správně koncipován, nicméně vysvětlil jsem, proč ten základní návrh je fixní částkou, proč není odvozován koeficienty od průměrné mzdy. Protože chce fixovat tu částku dočasně do určitého termínu. Tak ten návrh ústavněprávního výboru věcně znamená zvýšení platové základny u představitelů státní moci z 51.731 na 54.573 Kč. U soudců z 54.005 na 54.573 Kč, u státních zástupců z 46.557 na 49.376 Kč.

Znamená to, že snížení bylo velmi výrazně mírnější, než to navrhované 5%. Chci to ilustrovat i na číslech celkové úspory, kde jsem říkal, že vládou navrhovaná úspora je 156 mil. Kč. Pokud by byl přijat pozměňovací návrh ústavněprávního výboru, tak by došlo k úspoře pouze 80 mil. Kč, tedy přibližně poloviční částky.

Tato čísla tady předkládám proto, že bohužel jsme dostali ten návrh až včera, přímo na jednání ústavněprávního výboru, tedy těžko jsme mohli na to reagovat přímo na místě. Tolik k návrhu zákona.

Znovu na závěr zopakují, že ten návrh předkládám proto, že to považuji za nezbytné vyjádření solidarity s úspornými opatřeními a s těmi, kterých se ta úsporná opatření dotýkají, byť jsou nezbytná pro to, abychom v příštím období se mohli mít lépe. Z tohoto důvodu vás prosím o podporu toho návrhu, tak jak vzešel z Poslanecké sněmovny. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane ministře. Ptám se, zda si přeje vystoupit zpravodaj ústavněprávního výboru? Není tomu tak. A ptám se zpravodaje garančního výboru, zda se vyjádří k proběhlé rozpravě? Ano, je tomu tak.

Senátor Jan Hajda: Děkuji, pane předsedo. Já bych chtěl říci pouze dvě věci. Zaprvé: V obecné rozpravě vystoupilo 17 senátorů a senátorek, z toho jeden dvakrát. A chtěl bych prostřednictvím pana ministra vzkázat, pokud se týká vládě, za všechny členy hospodářského výboru.

Když jsme před měsícem přijímali balíček opatření, i dnes jsme neustále pod tlakem, kdy se nám zdůrazňuje, jak bychom měli ty věci přijímat, aby se nedotkly jak podnikatelů, tak občanů. Připomenu např. daň z příjmů fotovoltaiky. Dneska už víme, že ze 17 zemí hrozí arbitráže. A to, co tady dneska zaznělo od řady kolegů, že zákony by se měly přijímat tak, abychom měli dostatek času se k nim vyjádřit tak, abychom je byli schopni hájit jak před veřejností, tak před podnikateli, což se v řadě případech nedeje.

Tolik jenom bych chtěl říci panu ministrovi, jinak pokud se týká dnešního návrhu, podporuji závěr hospodářského výboru schválit.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji. A nyní přistoupíme k hlasování. V usnesení hospodářského výboru zazněl a je zapsán návrh schválit.

V současné době je aktuálně přítomno 68 senátorek a senátorů, kvórum pro přijetí je 35.

Byl podán návrh schválit návrh zákona, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

V **hlasování č. 3** registrováno 68 senátorek a senátorů, kvórum pro přijetí 35. Pro návrh se kladně vyslovilo 46, proti 3. Návrh byl přijat.

Děkuji předkladateli, děkuji zpravodajům, děkuji i vám všem za rozpravu a projednávání tohoto bodu končím.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, předpokládám, že toto byla poslední schůze Senátu Parlamentu České republiky v letošním roce.

Chtěl bych vám poděkovat za odvedenou práci. Chtěl bych vám poděkovat za spolupráci.

Přeji vám, abyste si vánoční svátky užili v pohodě, a zejména do nového roku 2011 vám přeji osobní úspěch, spokojenost v rodinách a samozřejmě pevné zdraví!

Těším se na další spolupráci. Dobře dojeďte. Na shledanou!

(Jednání ukončeno ve 12.02 hodin.)

Těsnopisecká zpráva
Senátu Parlamentu České republiky
8. funkční období – 3. schůze
Vydává Kancelář Senátu, Odbor organizační
Valdštejnské nám. 4/17, 118 01, Praha 1

WWW.SENAT.CZ (DOKUMENTY A LEGISLATIVA) – TĚSNOPISECKÉ ZPRÁVY